

Torsdagen den 12 september

Kl. 12.00–12.57
14.00–15.16

§ 1 Anmälan om förändringar i regeringens sammansättning

Från statsminister Stefan Löfven (S) hade följande skrivelser kommit in:

Till riksdagens talman

Entledigande av statsråd

Statsministern entledigar statsrådet Margot Wallström från uppdraget att vara statsråd och chef för Utrikesdepartementet.

Stockholm den 10 september 2019

Stefan Löfven

Till riksdagens talman

Entledigande av statsråd

Statsministern entledigar statsrådet Ylva Johansson från uppdraget att vara statsråd och chef för Arbetsmarknadsdepartementet.

Stockholm den 10 september 2019

Stefan Löfven

Till riksdagens talman

Förordnande av departementschef

Statsministern utser statsrådet Ann Linde att fr.o.m. denna dag vara chef för Utrikesdepartementet.

Stockholm den 10 september 2019

Stefan Löfven

Till riksdagens talman

Förordnande av statsråd

Statsministern förordnar Anna Hallberg att fr.o.m. denna dag vara statsråd.

Stockholm den 10 september 2019

Stefan Löfven

Prot. 2019/20:3
12 september

Till riksdagens talman
Förordnande av statsråd och departementschef

Statsministern förordnar Eva Nordmark att fr.o.m. denna dag vara statsråd och chef för Arbetsmarknadsdepartementet.

Stockholm den 10 september 2019

Stefan Löfven

Skrivelserna lades till handlingarna.

§ 2 Avsägelse

Förste vice talmannen meddelade att *Gustav Fridolin* (MP) avsagt sig uppdraget som ledamot av riksdagen från och med den 1 oktober.

Kammaren biföll denna avsägelse.

§ 3 Anmälan om ändrad partibeteckning

Från Amineh Kakabaveh hade följande skrivelse kommit in:

Till Sveriges riksdag

Anmälan om ändrad partibeteckning

Härmed vill jag meddela att jag har utträtt ur Vänsterpartiet och inte längre tillhör Vänsterpartiets riksdagsgrupp.

Jag ska alltså vara riksdagsledamot utan partibeteckning.

Stockholm den 11 september 2019

Amineh Kakabaveh

Skrivelsen lades till handlingarna.

§ 4 Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Följande skrivelse hade kommit in:

Interpellation 2018/19:318

Till riksdagen

Interpellation 2018/19:318 Sponsring av damidrott
av Lotta Finstorp (M)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 1 oktober 2019.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 9 september 2019

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

Johan Ndure

Departementsråd

Förste vice talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2018/19:FPM58 Förordning om styrningsram för budgetinstrumentet för konvergens och konkurrenskraft i euroområdet COM(2019) 354 till finansutskottet

2019/20:FPM1 Meddelande om att intensifiera EU:s insatser för att skydda och återställa världens skogar COM(2019) 352 till miljö- och jordbruksutskottet

§ 6 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Propositioner

2018/19:160 och 161 till skatteutskottet

2018/19:162 till konstitutionsutskottet

2018/19:163 och 164 till justitieutskottet

2018/19:165 och 166 till utbildningsutskottet

Skrivelse

2018/19:148 till finansutskottet

§ 7 Svar på interpellation 2018/19:277 om Sveriges utvisningspolitik

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Louise Meijer har frågat mig vilka initiativ jag är beredd att ta med anledning av vad hon framför om reglerna om utvisning på grund av brott och om uppehållstillstånd för arbete.

Jag erinrar om att jag besvarade samma fråga från Louise Meijer den 19 juni 2019. Som jag då framförde har regelverket om utvisning på grund av brott inte genomgått några större förändringar sedan 1994. Sedan dess har brottsligheten förändrats och delvis tagit sig nya uttryck, bland annat i form av en växande gängkriminalitet. Regeringen har vidtagit olika åtgärder för att möta situationen, bland annat på det straffrättsliga området, vilket ger ökade förutsättningar för åklagare att yrka på utvisning. Ytterligare åtgärder behöver emellertid vidtas, och regeringen har därför för avsikt att tillsätta en utredning för att göra en bred översyn av lagstiftningen om utvisning på grund av brott i syfte att fler brottsdömda än i dag ska kunna utvisas.

För regeringen är det också viktigt att Sverige har en väl fungerande kompetensförsörjning. Det är inte rimligt att utländska arbetstagare drabbas onödigt hårt om en arbetsgivare har begått ett mindre eller obetydligt fel. Det är inte heller proportionerligt att en seriös arbetsgivare förlorar viktig kompetens i sådana fall. Samtidigt är det viktigt att det råder ordning

och reda på arbetsmarknaden och att regler, avtal och branschpraxis respekteras när man tar in utländsk arbetskraft. Kringgåenden av anställningsvillkoren måste motverkas inom alla yrkesområden.

Med syftet att minska antalet så kallade kompetensutvisningar genomfördes den 1 december 2017 en lagändring som gör det möjligt för Migrationsverket att avstå från att återkalla ett uppehållstillstånd för arbete om arbetsgivaren självmant avhjälpt brister i anställningsvillkoren. Regeringen har också noga följt utvecklingen efter vägledande domar från Migrationsöverdomstolen i december 2017. Migrationsverkets statistik för det första halvåret 2019 visar att det nu går åt rätt håll. Inom yrken med krav på högskolekompetens var andelen som beviljades förlängning av arbetstillståndet 96–98 procent. För ingenjörer och it-arkitekter var andelen beviljade förlängningar 98 respektive 99 procent.

Jag vill i sammanhanget också nämna att en OECD-rapport utgiven i maj 2019 rankar Sverige som det näst bästa landet för högkvalificerade arbetskraftsinvandrare. En av de faktorer som studerades var just regelverket för arbetskraftsinvandring.

Regeringen nöjer sig dock inte med detta. Med utgångspunkten att dagens regler för arbetskraftsinvandring ska värnas ska en utredare få i uppdrag att se över regelverket kring arbetskraftsinvandring, bland annat i syfte att säkerställa att problemen med så kallade kompetensutvisningar löses. Utredaren ska vidare bland annat lämna förslag på regler om uppehållstillstånd för högkvalificerade personer som vill söka arbete eller starta företag.

Anf. 2 LOUISE MEIJER (M):

Fru talman! För att göra detta begripligt för det enorma publikhav vi ser här tänkte jag dra lite av bakgrunden till vad det är vi talar om.

Före riksdagens sommaruppehåll frågade jag justitie- och migrationsminister Morgan Johansson om Sveriges utvisningspolitik. Bakgrunden var att en man som dömts för våldtäkt undgick utvisning på grund av sin anknytning till Sverige, trots att mannen saknade familj här. Och vid tiden för gripandet var han dessutom både bostadslös och arbetslös. Mannen hade bott här i drygt åtta år, och det var framför allt detta som var avgörande. Denne man fick alltså stanna i Sverige.

Samtidigt vet vi att personer som arbetskraftsinvandrat och som bott här lika lång tid som den våldtäktsdömde mannen utvisas på grund av minimala fel när det gäller till exempel semesterdagar. Det menar jag är en orättvis utvisningspolitik. Någon som är dömd för ett så pass grovt brott som våldtäkt får alltså stanna i Sverige, medan någon som har rapporterat felaktigt antal semesterdagar utvisas. Denna typ av orättvisor gör att förtroendet för politiken undergrävs.

Fru talman! Justitie- och migrationsministern uppger att ytterligare åtgärder behöver vidtas gällande utvisningar och att regeringen därför har för avsikt att tillsätta en utredning. Att utredningen ska göra en bred översyn av lagstiftningen i syfte att fler brottsdömda än i dag ska kunna utvisas är bra.

Fru talman! Med den avisering som justitie- och migrationsministern nu gör måste jag få ställa följande frågor:

Menar justitie- och migrationsministern att han är beredd att se över anknytningsrekvisitet i utlänningslagen och förändra lagstiftningen, så att

det blir lättare att utvisa brottslingar som begår grova brott? Och när tänker i så fall ministern tillsätta en sådan utredning?

Prot. 2019/20:3
12 september

Svar på
interpellationer

Anf. 3 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! När det gäller den sista delen som Louise Meijer nämner, det vill säga utvisningsreglerna, tror jag inte att det råder någon större partipolitisk skillnad.

Om man begår allvarliga brott i Sverige och inte är svensk medborgare är det enligt min uppfattning utvisning som gäller. Det är det som är utgångspunkten. Sedan kan vi diskutera vilken anknytning man ska ha och reglerna kring detta. Men det är ändå det som är min utgångspunkt och min inställning. Jag tror, som sagt, inte att det råder någon partipolitisk skillnad om detta.

Ibland får man bilden av att vi nästan inte genomför några utvisningar, eller att de i alla fall är omöjliga att göra. Förra året genomförde vi 649 utvisningar. Det är alltså nästan två per dag. Det genomförs alltså löpande i Sverige 600–700 utvisningar per år, och det har varit så under de senaste åren och även under allianstiden.

Nu är vi, som sagt, i slutskedet av utredningsdirektiven som vi har arbetat med under en tid. Svaret på Louise Meijers fråga om man också ska se över anknytningsreglerna är ja; det tänker vi göra. Det aktualiserades bland annat av det fall som Louise Meijer refererade till. Men jag vill också påminna om att detta är någonting som vi socialdemokrater gick till val på förra året, alltså att vi skulle se över just dessa delar. Det kommer vi att göra.

Dessutom kommer vi att ta tag i den fråga som rör hedersbrott. I januariavtalet mellan regeringen, Centern och Liberalerna står det uttryckligen att man också ska se över dessa regler, så att utvisning alltid ska prövas i de fall som gäller hedersbrott. Det kommer vi också att göra.

Sedan finns det ytterligare ett antal frågor som vi jobbar med i direktiven. Men helheten får Louise Meijer se när utredningens direktiv blir färdiga.

Louise Meijer tar även upp frågan om arbetskraftsinvandring. Jag vill bara erinra om att det är Moderaternas regler vi jobbar efter nu. Det var alliansregeringen som skapade dessa regler för arbetskraftsinvandring, och vi har inte ändrat dem i något annat avseende än att vi faktiskt har gjort det lite lättare för Migrationsverket att vara mer flexibla jämfört med grundreglerna. Det är en lagändring som vi genomförde för något år sedan.

Jag tycker dock att den som kommer till Sverige från andra sidan jorden och ska jobba här även har ett personligt ansvar för att följa de regler som finns i Sverige. Likadant är det för arbetsgivarna i Sverige: Tar man hit någon från andra sidan jorden har man ett personligt ansvar för att se till att reglerna följs. Hur svårt kan det då vara att följa reglerna? Uppenbarligen inte särskilt svårt. Jag sa i mitt svar att beviljandegraden för förlängningar när det gäller högkvalificerad arbetskraft ligger på 97 procent för dem med högskolekompetens. För it-arkitekter ligger den på 99 procent och för civilingenjörer på 97 procent. Det kan nog alltså inte vara så förfärligt svårt att följa de regler som finns.

Det finns dock branscher där beviljandegraden är lägre, och restaurangbranschen är en sådan. Vi ligger ändå ganska högt där, på mellan 88

och 90 procents beviljandegrad, men nivån är lägre än i de andra sektorerna. Den slutsats jag drar är att det i vissa branscher förmodligen finns mer problem med fusk och fiffel, det vill säga att man försöker runda reglerna. Migrationsverket granskade också just dessa branscher hårdare, för att se till att de faktiskt följer reglerna, och då får vi en lägre beviljandegrad.

Att arbetskraftsinvandringsreglerna förenas med starka krav på att det ska vara ordning och reda på svensk arbetsmarknad kommer vi dock alltid att hålla på, och jag trodde faktiskt att även Moderaterna gjorde det.

Anf. 4 LOUISE MEIJER (M):

Fru talman! Tack för svaret, justitie- och migrationsminister Morgan Johansson!

Ministern säger att den som arbetar här i Sverige ska följa reglerna på svensk arbetsmarknad. Jag skulle vilja säga att den som invandrar hit, antingen som asylinvandrare eller anhöriginvandrare, ska följa svenska regler – och definitivt inte begå brott.

Moderaterna vill att fler dömda utvisas från Sverige. Domstolarna ska med vårt förslag ta mindre hänsyn till personers anknytning till Sverige när frågan om utvisning bedöms. Detta betyder i klartext att den som har begått en våldtäkt här och inte är svensk medborgare har förverkat sin rätt att vara här. Enligt Brå utvisas knappt 20 procent av icke-svenska medborgare som är folkbokförda i Sverige och som dömts för våldtäkt – knappt 20 procent! För grov misshandel är siffran 3 procent.

Jag tror att man får ställa sig frågan om det är rimligt att en person som döms för våldtäkt ska ha rätt att stanna kvar här i Sverige. I dag krävs det synnerliga skäl för att en person med uppehållstillstånd ska kunna utvisas från Sverige. Moderaterna vill ändra på detta så att huvudregeln är att man utvisas vid grov brottslighet och att synnerliga skäl, såsom anknytning till Sverige eller familj, inte ska spela lika stor roll vid beslut om utvisning.

Fru talman! På justitie- och migrationsminister Morgan Johansson låter det som att han instämmer i Moderaternas uppfattning. Det är givetvis välkommet. Tyvärr verkar hans samarbetsparti Miljöpartiet vara av en annan uppfattning: Isabella Lövin, språkrör för Miljöpartiet, sa för drygt ett år sedan att hon inte ser någon anledning att ändra på reglerna kring utvisning. Det står såklart varje parti fritt att ha vilken uppfattning det vill, men för Sveriges del tror jag att landet skulle må bättre av att undvika att små partier får oproportionerligt stort inflytande över Sveriges utvisningspolitik. Det gäller även migrationspolitiken.

Moderaterna och Socialdemokraterna har tidigare löst svåra frågor för Sverige ihop. Det är synd att Socialdemokraterna nu har valt en annan väg och låtit partier som representerar en väldigt liten del av befolkningen diktera villkoren för en av vår tids viktigaste frågor, nämligen den om migration och dit hörande utvisningspolitik.

Fru talman! Min fråga till den socialdemokratiske justitie- och migrationsministern är därför om Socialdemokraterna är beredda att ta ansvar för att få en rättvis och rimlig utvisningspolitik på plats och därigenom bortse ifrån Miljöpartiets diametralt motsatta uppfattning i frågan. Hur avser justitie- och migrationsminister Morgan Johansson att hantera detta?

Anf. 5 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Här ser vi vådan av att läsa upp förskrivna inlägg. Jag svarade precis på just den fråga som Louise Meijer ställde, fru talman, det vill säga om vi tänker tillsätta en utredning om detta och se över anknytningsreglerna. Jag svarade ja på den frågan, och ändå talade nu Louise Meijer i flera minuter som om jag inte hade svarat på den. Men det är precis som jag nyss sa: Vi tänker göra det.

Små partier – ja, Moderaterna styrde Justitiedepartementet i åtta år och ändrade inte dessa regler på något enda sätt. Det är som vanligt; i opposition pratar man gärna, men när man väl styr och ska göra någonting blir det inte så mycket av det, så att säga. Vi socialdemokrater gick till val på att se över dessa regler. Vi är nu i slutskedet av att skriva direktiv till en utredning som bland annat ska titta på anknytningsfrågan men också på det jag var inne på, nämligen hedersbrottsproblematiken. Det är en del av januariavtalet med Centern och Liberalerna.

Det finns flera olika skäl att göra detta, men problembilden kan ibland vara större. Det handlar inte alltid bara om de svenska reglerna utan ibland även om ett problem med att få de länder som dessa människor kommer ifrån att ta emot sina egna medborgare. Det är inte alltid alldeles enkelt, ska jag säga. På Moderaternas tid var det väldigt svårt att utvisa människor till Afghanistan och till Marocko – två länder vi faktiskt har haft en hel del medborgare från som har begått allvarliga brott.

Under de år som den här regeringen har suttit har vi sett till att vi nu har ett avtal med Afghanistan som gör att vi kan genomföra sådana utvisningar. Bara häromdagen utvisade vi tre brottsdömda till Afghanistan, och när det gäller Marocko har vi nu ett mycket bättre samarbete än vi hade för bara några år sedan. Det är mycket lättare för dem att så att säga erkänna sina egna medborgare när vi anträffar dem här i Sverige och de är här på illegala grunder eller begår brott. Det handlar alltså även om att jobba med varje land för sig, så att säga, för att se till att detta kan skötas effektivare.

Svaret på Louise Meijers fråga är dock att vi kommer att tillsätta denna utredning. Vi ligger i slutskedet av att skriva direktiven, och jag ser fram emot att kunna samarbeta med Moderaterna kring att genomföra lagändringar när vi väl kommer dit.

Anf. 6 LOUISE MEIJER (M):

Fru talman! Jag förstår att ministern är upprörd – min fråga gällde ju framför allt samarbetspartiet och hur förhållandet till detta ska skötas, inte tillsättandet av själva utredningen. Men det kanske är problemet med färdiga uppfattningar från Socialdemokraternas håll, vad vet jag?

Fru talman! Moderaterna är Sveriges ledande oppositionsparti. Om Moderaterna hade fått styra Sverige de senaste fem åren hade landet gått i en helt annan riktning. Nu ser vi i stället eskalerande gängkriminalitet, dödsskjutningar, otrygghet och en offentlig ekonomi som går på knäna. Vi ser hur regeringen, när Sverige är på väg rakt in i en lågkonjunktur, prioriterar friår och familjeveckor. Regeringen har på sig spenderbyxorna i stället för att dra åt svängremmen och rusta Sverige inför en tid av ekonomisk instabilitet. Det är ansvarslost, och det är dåligt för landet och för alla oss som bor här.

Sverige behöver en ny, ansvarsfull regering – en moderatledd regering – och det så fort som möjligt.

Anf. 7 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Nu tror jag att Louise Meijer avvek lite från ämnet. Detta är inget torgmöte utan en interpellationsdebatt. Här diskuterar vi det interpellationen handlar om, och den handlar om utvisningsreglerna.

Jag har sagt till Louise Meijer att vi är i slutskedet av att ta fram en utredning för att se över bland annat anknytningsreglerna och även hedersproblematiken. Jag är inte upprörd men möjligen konfunderad över att Louise Meijer faktiskt inte lyssnade på vad jag sa i mitt förra inlägg om att det är så. Jag sa även i interpellationssvaret att vi kommer att tillsätta den här utredningen.

När det gäller delen om polisen och trygghetsfrågorna i övrigt kan jag väl säga att jag ändå är ganska stolt över att under de här fem åren ha nästan tredubblat antalet personer som utbildar sig till polis. Vi har startat två nya polisutbildningar, i Borås och i Malmö. Vi ser nu för varje halvår som går att fler och fler kommer ut som poliser i regionerna.

Vi har skärpt straffen för ett trettiotal brott, och vi har satt upp kameror i en omfattning som knappt setts tidigare.

Jag är ganska stolt över detta, men jag ser förstås också att det finns ett stort behov såväl av att fortsätta att skärpa straffen i en del avseenden och öka den polisiära närvaron som av att se till att stärka vårt samarbete med vissa länder för att kunna utvisa de människor som inte har svenskt medborgarskap och som vi dömer för brott som har begåtts här.

Vi har till exempel ganska många i Sverige som är knutna till de internationella stödlagarna – från Polen, Rumänien och Litauen. Där gäller det också, utöver utvisningar, att se till att de kan avtjäna sina straff i sina hemländer. Vi behöver våra fängelseplatser till våra egna bovar.

Tack för denna debatt! Vi är nog i grunden ganska överens om vad som behöver göras på utvisningssidan.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 8 Svar på interpellation 2018/19:281 om butiksstölder

Anf. 8 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! David Josefsson har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att säkerställa lag och ordning så att butiksstölder upphör eller minskar i Sverige.

Regeringen ser allvarligt på brottslighet som drabbar butiker och butiksanställda, oavsett om det rör sig om stölder, hot och våld eller andra brott. Brottsligheten kan vara förödande för de företag och individer som drabbas, och det är naturligtvis särskilt allvarligt om det rör sig om ett systematiskt agerande.

Regeringen har vidtagit ett flertal åtgärder på området.

Vi förstärker det polisiära arbetet så att fler poliser kan bekämpa brottsligheten och öka tryggheten. Regeringen satte förra mandatperioden upp målet om att öka antalet anställda i Polismyndigheten med 10 000 fram till 2024.

Det är viktigt att personer som begår brott möts av en snabb och tydlig reaktion från rättsväsendet. Sedan januari 2018 pågår därför en försöksverksamhet i norra Stockholm med ett snabbförfarande i brottmål. Enligt en delutvärdering från Brottsförebyggande rådet har cirka en fjärdedel av brottsmisstankarna som hanterats i försöket gällt just stöld från butik.

Utvärderingen visar på positiva resultat, med kortare handläggningstider och större andel lagföringar. Regeringen har därför beslutat att förbereda en geografisk utbyggnad av försöket från och med 2020. Regeringen beslutade även i februari 2019 om en särskild försöksverksamhet för unga lagöverträdare under 18 år.

Även lagstiftningsåtgärder har vidtagits. En ny kamerabevakningslag trädde i kraft den 1 augusti 2018, där den generella tillståndsplikt som tidigare gällt för kamerabevakning slopats. Den nya lagen medför att kamerabevakning i bland annat butiker nu kan genomföras utan tillstånd.

Dessutom har flera straffskärpningar gjorts vad gäller förmögenhetsbrott och brott mot person. Minimistraffet för bland annat grovt olaga hot och grovt rån höjdes 2017. Samtidigt skärptes straffskalan för grov skadegörelse.

Det är viktigt att den som begår flera brott får ett straff som står i proportion till brottslighetens allvar. Brott ska aldrig löna sig. Regeringen genomförde under förra mandatperioden en reform som innebär att fler gärningar behandlas som återfall i brott och därmed möts av en skärpt straffrättslig reaktion.

Därtill gav jag förra året en utredare i uppdrag att överväga ett antal frågor rörande tillgreppsbrotslighet och tillträdesförbud. Utredaren har nu, i enlighet med sitt uppdrag, lämnat förslag till bland annat en ny brottsrubricering som tar sikte på systematiska stölder och en ny lag om tillträdesförbud till butiker, badanläggningar och bibliotek. Utredarens promemoria har varit på remiss och bereds nu inom Regeringskansliet.

För att få bukt med problemen måste vi bekämpa både brotten och brottens orsaker. Regeringen har därför gjort en satsning på det brottsförebyggande arbetet och tagit fram det första nationella brottsförebyggande programmet på 20 år, med gemensamma målsättningar inom alla politikområden. Statliga myndigheter, kommuner, civilsamhället och näringslivet måste alla bidra i det brottsförebyggande arbetet.

Anf. 9 DAVID JOSEFSSON (M):

Fru talman! Tack, ministern, för svaret!

I Göteborg, där jag kommer ifrån, har jag det senaste året träffat flera butiksägare och butiksanställda som beskriver en upplevelse av närmast laglöshet när det kommer till butiksstölder.

Man kan tycka att stölder och snatterier i butiker är försumbara i relation till gängskjutningar och sprängningar. Men också små brott blir – om de utförs i stor mängd och över lång tid – till slut ett samhällsproblem.

Handlarna, ofta familjeföretagare, beskriver det som en laglöshet därför att man upplever att rättsväsendet tvingats dra tillbaka sina positioner

– inte av ovilja men på grund av resursbrist. Butiksägare och butikspersonal hamnar därför ofrivilligt i det främsta ledet i kampen mot brottsligheten, för att skydda butikens egendom och i förlängningen sin möjlighet till försörjning.

Bilden av hur dessa problem ser ut skiljer sig åt lite beroende på var butikerna ligger och vad de säljer, men alla vittnar om en vardag med stölder. Det finns ofta en systematik i dessa brott vad gäller såväl gärningsmännen och tillvägagångssättet som hur varorna sedan omsätts i nästa led.

Fru talman! Bilden bekräftas också av statistik. Branschorganisationen Svensk Handel presenterar varje kvartal en trygghetsbarometer som beskriver hur deras medlemmar upplever trygghet och utsatthet för brott. Den senaste kom den 24 juni i år, och siffrorna är skrämmande.

Av de svarande hade 34 procent utsatts för stöld eller snatteri den senaste veckan, men endast 30 procent av dem hade polisanmält detta. Vidare hade 5 procent utsatts för hot eller våld den senaste månaden i samband med stöld, men endast 48 procent av dem hade anmält. Dessutom uppgav 20 procent att de under den senaste månaden hade utsatts för hotfullt beteende utan att det egentligen hade handlat om en stöldsituation, och 17 procent hade utsatts för bedrägeri under samma period.

Fru talman! Det är glädjande att ministern säger att man tar dessa problem på allvar och att en del åtgärder också har vidtagits, bland annat när det gäller kameraövervakning och straffskärpningar för rån. Men ser man till svaren från handlarna själva är situationen allvarlig, och fler åtgärder krävs. I grunden handlar det om förtroendet för rättsstaten. Det måste återupprättas, och detta syns i anmälningsfrekvensen.

Därför är min fråga till statsrådet, fru talman, hur man ser på de åtgärder vad gäller framför allt tillträdesförbud som nu har utretts och när ett sådant skulle kunna träda i kraft.

Vilka fler åtgärder avser statsrådet att vidta i närtid för att förhindra att brottsutsattheten i butiker fortsätter att ligga på så här höga nivåer?

Anf. 10 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Jag träffade ett antal Icahandlare för en tid sedan. Inom Ica finns ett nätverk med handlare som bland annat diskuterar trygghetsfrågor. Det var mycket intressant; jag skulle säga att vi har en bra dialog med handeln och med branschen om detta.

Jag får ungefär samma bild som David Josefsson har när det gäller en del ställen. Jag kan direkt säga att vi inte kan acceptera att det finns kriminella som ser kvartersbutiken som sitt eget lokala skafferi där de bara kan gå in som de vill och hämta mat eller annat. Icahandlarna vittnade om att det finns exempel på sådant, och det är naturligtvis helt oacceptabelt.

Jag redovisade i mitt svar de åtgärder vi vidtagit. Det rör sig förstas om den stora expansion av rättsväsendet totalt sett som vi är mitt inne i. Det handlar om ökad polisiär närvaro – vi har satt upp målet om 10 000 fler anställda till 2024.

I somras noterade jag att Polismyndigheten gick upp över 31 000 anställda, vilket är den högsta siffran någonsin. Polisen har aldrig haft fler anställda än vad man har just nu. För varje halvår som går kommer också fler poliser ut från de nästan tredubblade polisutbildningskullar som vi nu

har. Detta innebär att vi för varje halvår som går kommer att få ny påspädning av poliser som kommer ut. De kommer att kunna ägna sig bland annat åt denna typ av kriminalitet.

När det gäller kamerabevakningen krävs det från och med den 1 augusti förra året inte längre något tillstånd för att sätta upp kameror i butiker. Detta innebär en väsentlig förändring. Kameror fungerar avskräckande, och de innebär också att man i efterhand kan klara upp dessa brott. Man kan knyta individer och eventuella stöldlighör till varandra när man ser bilderna från olika butiker, vilket är ett otroligt viktigt instrument för polisen.

Nu har vi också, till följd av en reform vi genomförde 2016, sett till att fler gärningar kan bedömas som återfall i brott. Detta innebär att brottslingar löper risk för en hårdare straffsanktion än tidigare.

Sedan har vi försöket med snabbare lagföring i norra Stockholm. Det har fallit väldigt väl ut. Poliser kan redan på plats, vid gripandet i en butik, så gott som helt slutföra utredningen och till och med – när det fungerar som bäst – ge en tid i domstol. Handläggningstiderna för dessa fall har gått ned: Ärenden som tidigare kunde ta 22 veckor är nu nere på 2–6 veckor, och ärenden som tidigare tog en månad är nu nere på fem dagar. Det är viktigt att man får en snabb respons från rättsväsendet när man begår dessa brott.

Det innebär också att risken minskar för att de här individerna ska kunna begå nya brott innan de blir dömda för de gamla brotten. De kommer i ökad utsträckning att bli dömda för fler brott. Med nuvarande ordning bakas ofta de brott som man begått, till exempel under de här 22 veckorna, in i den första brottsligheten. Den risken minskar nu, helt enkelt, och gör detta mer effektivt.

Statsministern sa i sin regeringsförklaring häromdagen att det här nu ska spridas geografiskt. Vi har det i norra Stockholm, och resultaten är så bra att vi vill kunna sprida det över hela landet. Vi bygger också ut det till att gälla just ungdomsärenden, där målsättningen är att halvera handläggningstiderna.

Snabb respons är en viktig signal till dem som begår de här brotten. Men vi arbetar som sagt också med ytterligare lagstiftningsförslag för att skärpa synen på den här typen av kriminalitet.

Anf. 11 DAVID JOSEFSSON (M):

Fru talman! Tack, statsrådet! Jag tror som sagt att vi nog är överens om problemens storlek. Men den första konsekvensen blir att handlarna måste lägga väldigt mycket tid och resurser på att själva förebygga brott, vilket i sin tur ger höjda konsumentpriser. I förlängningen kan det också resultera i både försämrade öppettider och att man väljer att inte saluföra vissa varor därför att man helt enkelt förlorar för mycket i stöld. Den absolut största konsekvensen blir att företag väljer att flytta från områden som är för brottsutsatta. Det är ett stort problem.

Jag tycker absolut att det är många bra åtgärder som regeringen har vidtagit. Samtidigt visar statistiken och till exempel Svensk Handels egen trygghetsrapport att butiksstölderna fortfarande ligger kvar på en hög nivå.

Det är klart att det är bra att man har tagit vissa steg, men vad är nästa steg? Handlarna säger: Jo, det är väl bra att man har en försöksverksamhet i norra Stockholm och att man underlättar kameraövervakning, men det

krävs ju någonting mer för att faktiskt återvinna förtroendet för rättsväsendet.

Jag återkommer till frågan: När tror ministern att ett förslag om till exempel ett tillträdesförbud skulle kunna komma? När kommer regeringen att landa i den frågan? Och när kan man gå från försöksverksamheter till breddade försöksverksamheter med snabbare domstolsförhandlingar så att man kan arbeta med detta över hela landet? Att det sker i norra Stockholm är bra, men det hjälper inte de handlare som jag talar med i Göteborg så mycket.

Jag återkommer till frågan: Vad avser regeringen att göra för att minska brottsutsattheten för de handlare och anställda som varje vecka utsätts för stöld och hot?

Anf. 12 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Statistiken över den anmälda brottsligheten, till exempel inbrottsstöld eller stöld i butik, visar på ett minskat antal anmälningar. Det är en trend de senaste tio åren att inbrottsstöld i butik har halverats, men även de andra stöldbrotten minskar.

Då kan man invända, som jag vet att en del gör, att det anmäls en mindre andel nu än tidigare. Men minskningen gäller faktiskt också butiksrånen, som ju ligger på en mycket högre nivå men där anmälningsbenägenheten är större. Också när det gäller butiksrånen ser man en halvering de senaste tio åren.

Man ska väl inte säga att allting går åt fel håll. Det finns också saker och ting som går åt rätt håll, vill jag peka på. Med detta inte sagt att detta inte är ett problem. Det är ett problem, och då måste vi fortsätta att bygga ut de åtgärder vi vidtar för att komma till rätta med det.

Den utredning som nu ligger på regeringens bord – remisstiden löpte ut den 7 juni – lämnar ett antal förslag. Ett förslag är att se över straffrätten när det gäller stöld och häleri. Det finns nu ett förslag om det som utredningen kallar för grov systematisk stöld och grovt systematiskt häleri. Det handlar om att ta hand om de fall där man systematiskt, upprepat och organiserat begår väldigt många stöld eller ägnar sig åt häleri, att man helt enkelt köper stöldgods. Det skulle enligt utredningens förslag ge en straffskala på upp till sex års fängelse.

Remisstiden gick som sagt ut i juni, och vi jobbar nu med detta. När vi är färdiga återkommer vi till riksdagen. Men jag vet mycket väl vilken inställningen är från Moderaterna i den här frågan och ser fram emot att kunna samarbeta kring detta när vi är färdiga med beredningen.

Den andra delen gäller tillträdesförbud, som också tas upp. Detta finns också med i utredningen, och det utreddes en gång under alliansåren. Ni moderater gav en utredning i uppdrag att titta på detta, men ni styrde inte utredningen. Ni gav inte uppdraget till utredningen att komma med ett tillträdesförbud, så resultatet blev att utredningen kom tillbaka till regeringen 2013 utan något sådant förslag. Det misstaget gjorde inte vi om, utan vi gav en utredare i uppdrag att faktiskt ta fram ett förslag om tillträdesförbud för butiker och även badanläggningar och bibliotek, som det ju också har varit en diskussion om att kunna göra.

Nu finns alltså ett konkret sådant förslag på regeringens bord. När vi är färdiga med beredningen av detta ser jag fram emot att vi ska kunna gå

till riksdagen med ett förslag. Då återkommer vi i den delen. Men det här är en av de frågor som har hög prioritet för oss.

Prot. 2019/20:3
12 september

Svar på
interpellationer

Anf. 13 DAVID JOSEFSSON (M):

Fru talman! Som sagt: Det är positivt att statsrådet delar min bild av situationen.

Just statistiken är lite intressant. Enligt trygghetsbarometern från Svensk Handel ligger anmälningsfrekvensen väldigt lågt; kanske 30 procent eller hälften av alla brott anmäls. Statsrådet säger att rånen har minskat. När man pratar med handlarna säger de att det egentligen handlar om en teknisk utveckling, att de gått från en kontantbaserad handel till kreditkort och andra typer av betallösningar. Men de säger också att när polisen har fått backa undan på grund av att de har fått omprioritera har handlarna i stället fått investera i larm, värdeskåp, kameraövervakning och så vidare. Rånen har alltså försvunnit på grund av handlarna.

Jag tycker att det är positivt att statsrådet delar min bild och att det är förslag på väg fram. Men jag tror att de som är utsatta, framför allt de som arbetar i dagligvaruhandeln, nog helst skulle se att man arbetade ännu mer proaktivt och skarpt, för även om åtgärder har vidtagits har problemen fortsatt och ligger på en väldigt hög nivå i statistiken.

Jag tar med mig svaren och tackar för en bra debatt.

Anf. 14 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Jag vill också tacka för en bra debatt.

Som sagt ligger det nu ett antal konkreta förslag på regeringens bord. Remisstiden löpte ut i somras, och vi behöver en tid på oss för att bearbeta remissvaren. Man ser ju ofta när remissinstanserna kommer in med sina yttranden att där finns saker och ting som kanske inte utredaren och vi hade tänkt på, och för att få en fungerande lagstiftning måste den vara väl beredd.

Jag ser fram emot att kunna fortsätta dialogen med handeln förstås, som är viktig, men också här i riksdagen för att det till slut ska bli bra förstärkningar till polisens och övriga rättsväsendets verktygslåda för att komma åt den här typen av kriminalitet.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 9 Svar på interpellation 2018/19:310 om lägre kapitalkrav för privata aktiebolag

Anf. 15 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Tony Haddou har frågat mig vilka åtgärder jag är beredd att vidta mot de negativa effekterna av förslaget att sänka kravet på aktiekapital för privata aktiebolag till 25 000 kronor, vilka åtgärder jag är beredd att vidta mot ekonomiska oegentligheter och om det är min samlade bedömning att reformens effekter kommer att göra det enklare att bedriva ekonomisk brottslighet i aktiebolagsform.

Regeringen för en aktiv näringspolitik där målet är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag. Sänkningen av kravet på aktiekapital i privata aktieföretag är en av de åtgärder som ingår i den sakpolitiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet, det så kallade januariavtalet.

I den lagrådsremiss som regeringen beslutade i förra veckan beskriver regeringen de positiva effekter som sänkningen av kravet på aktiekapital kan få. Förslaget gör aktieföretagsformen mer tillgänglig för den som driver eller vill starta ett företag. Det underlättar särskilt för företag i tjänstesektorn där behovet av kapital ofta är lägre än i andra sektorer.

Under remissbehandlingen har några remissinstanser fört fram samma synpunkter som Tony Haddou tar upp i sin interpellation. Regeringen tar frågan om ekonomisk brottslighet på stort allvar och har också vidtagit ett flertal åtgärder för att motverka sådan brottslighet.

Bland annat har Bolagsverket haft ett regeringsuppdrag att redovisa hur myndigheten arbetar med att förebygga ekonomisk brottslighet och lämna förslag på åtgärder mot penningtvätt, finansiering av terrorism och annan ekonomisk brottslighet.

Regeringen har också gett Bolagsverket i uppdrag att i dialog med Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten utveckla metoder för att försvåra möjligheterna att använda företag för att begå brott. Dessutom samverkar myndigheterna i en satsning för att motverka organiserad brottslighet, där bland annat ekonomisk brottslighet och brott mot välfärdssystemen ingår.

För att bekämpa välfärdsbrott och skatteundandragande avser regeringen också att öka anslagen till fyra myndigheter, bland andra Ekobrottsmyndigheten.

Regeringens förslag innebär att ett minimikrav på 25 000 kronor i aktiekapital behålls. Det innebär att det fortfarande kommer att finnas en spärr mot helt ogenomtänkta bolagsbildningar och ett visst hinder mot att aktieföretag används för icke skyddsvärda syften.

I lagrådsremissen bedömer regeringen att sänkningen sannolikt inte får annat än försumbara effekter i fråga om användningen av aktieföretag vid ekonomisk brottslighet. För någon som överväger att starta ett aktieföretag i ett rent oseriöst syfte, utan avsikt att driva någon långsiktigt hållbar verksamhet, är skillnaden mellan 50 000 kronor och 25 000 kronor troligen inte avgörande. Tunga remissinstanser som Brottsförebyggande rådet och Skatteverket är inne på samma linje.

Men vi kan trots det inte luta oss tillbaka i kampen mot den organiserade brottsligheten. Jag kommer att följa utvecklingen noga och om det finns skäl till det återkomma med förslag på ytterligare åtgärder för att motverka att aktieföretag används för att begå brott.

Även när det gäller skyddet för bolagets borgenärer är skillnaden mellan 50 000 kronor och 25 000 kronor i de allra flesta fall liten. Ett aktiekapital om 50 000 kronor är inte heller ett särskilt starkt skydd, och redan i dag kräver många borgenärer säkerhet i form av pant eller borgen.

Det är riktigt att reglerna om tvångslikvidation kan aktualiseras snabbare än i dag. Man måste dock ha i åtanke att kapitalbrist snabbt kan uppstå redan med det nu gällande kapitalkravet. En sänkning med 25 000 kronor är i det avseendet inte särskilt drastisk.

Med det sagt bedömer regeringen i lagrådsremissen att det kan finnas anledning att överväga om det finns ett behov av att se över reglerna om tvångslikvidation. Det får i så fall ske i ett annat sammanhang.

Anf. 16 TONY HADDOU (V):

Fru talman! Jag tackar ministern för svaret.

Det är bra att ministern har sett över synpunkterna från remissinstanserna, och det finns ju de som är kritiska till förslaget om ett halverat aktiekapital. Många av dessa synpunkter framfördes också under regeringen Reinfeldt i samband med den förra sänkningen. Nu fortsätter denna regering på samma spår med att ännu en gång sänka kravet på aktiekapital. Det är naturligtvis mindre bra, och ännu sämre är det att gå vidare med detta trots den kritik som framkommit.

Det finns nämligen flera syften med kravet på aktiekapital, precis som ministern nämner. Framför allt utgör det ett hinder för att aktiebolagsformen utnyttjas för oseriösa syften eller för att nå skattemässiga fördelar. Den föreslagna sänkningen av lägsta belopp för aktiebolag blir ju en komponent som till slut urholkar denna spärr.

Att sänka kravet ännu mer riskerar att skapa en ökning av organiserad välfärdsbrottslighet och annan ekonomisk brottslighet, vilken många gånger bedrivs inom ramen för ett aktiebolag. Själva kärnan i denna form av brottslighet är att vilseleda, och därför behövs en trovärdig plattform. En av dessa är just företagen, dit de större bidragen från välfärdssystemen många gånger betalas ut.

Ekobrottsmyndigheten, som är en av remissinstanserna, lyfter bland annat fram att det har blivit allt vanligare att organiserad brottslighet använder aktiebolag som brottsverktyg och att bolagsformen blir allt vanligare i komplexa brottsuppbygg. Eftersom det dessutom saknas personligt ansvar och revisorsplikt för de minsta bolagen kan bulvaner och målvakter användas utan insyn från andra aktörer.

Genom att sänka kapitalkravet blir det alltså lättare för kriminella intressen att använda företag som brottsverktyg. I en stor andel av de brottsanmälningar som kommer in till Ekobrottsmyndigheten förekommer just aktiebolagsformen. Samma myndighet varnade för utvecklingen förra gången kravet sänktes, och nu sätts ribban för insatskapitalet ännu lägre.

Ministern säger i sitt svar att om det finns skäl till det kommer han att återkomma med förslag på åtgärder för att motverka att aktiebolag används för att begå brott. Men med detta förslag riskerar han ju att sänka trösklarna för att använda aktiebolag som brottsverktyg. Är inte det lite väl motstridigt och även naivt?

Anf. 17 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! I så fall är det inte bara vi som är naiva utan även Brottsförebyggande rådet och Skatteverket, som ju gör ungefär samma bedömning som regeringen.

Det är klart att man kan fråga sig – och det blir givetvis ytterst en bedömningsfråga – hur pass effektivt detta är som näringspolitik. Det får väl helt enkelt visa sig. Men det är de facto så att när man sänker tröskeln

kommer fler att kunna bilda bolag, vilket kan vara särskilt viktigt för tjänsteföretag. Vi kan mycket väl få en effekt i detta hänseende, men det får som sagt framtida utvärderingar visa.

Det är riktigt som Tony Haddou säger att det finns gott om exempel där bolag används som brottsverktyg. Jag tror dock inte att man kan belägga att den förra sänkningen ned till 50 000 kronor i sig har spätt på denna utveckling, utan det är andra faktorer som har gjort att detta har blivit ett sätt att bedriva brottslig verksamhet. Det handlar inte minst om privatiseringen i den offentliga sektorn med en lång rad offentliga tjänster där man med assistansbolag och annat ägnar sig åt kriminell verksamhet. Men det är som sagt en annan faktor.

Vi kommer fortsättningsvis att följa detta noga. Det finns en stor myndighetssamverkan mot organiserad brottslighet, där Ekobrottsmyndigheten är en del. I den budget vi lägger fram för nästkommande år förstärker vi Ekobrottsmyndighetens anslag med 19 miljoner kronor och sedan med 35 miljoner för de kommande två åren. Det är resurser som Ekobrottsmyndigheten behöver för att förstärka sin kamp.

Att förslaget skulle få någon större effekt på brottsutvecklingen ställer jag mig tveksam till. Även 25 000 kronor är en tröskel. Det hade varit mycket värre om vi hade gått in för det förslag som debatterades för några år sedan om så kallade enkronasbolag, som var en idé från EU-kommissionen. Det var jag starkt emot då och kommer alltid att vara starkt emot. Då skulle man nämligen kunna skapa system där man bildar bolag efter bolag som kan äga varandra. Det skulle ställa till ett ohyggligt trassel för den som ska reda ut eventuella ekobrott som man försöker dölja på detta sätt. Detta förslag är dock såvitt jag förstår dött och begravet även på EU-nivå.

När det gäller denna del instämmer jag dock i Brottsförebyggande rådets och Skatteverkets bedömning att det ur denna synvinkel inte kommer att få några större effekter.

Anf. 18 TONY HADDOU (V):

Fru talman! Som ministern säger är det en bedömningsfråga, och det får visa sig sedan. Bara det är en risk.

Vi måste sätta detta i ett större sammanhang. Det har hänt mycket på detta område, och ministern tar upp några exempel på det. Vi har tidigare sänkt aktiekapitalkrav och slopat revisorskrav. Dessutom är skatteplaneringen i dag mycket mer komplex, vilket Skatteverket framhäver. Även LO lyfter fram att detta riskerar att medföra ökad skatteplanering, särskilt i samverkan med de stora skillnaderna i beskattning av arbetsinkomster och kapitalinkomster.

Sammantaget innebär det att någon kan driva ett aktiebolag anonymt och utan personligt ansvar och insyn. All denna minskade kontroll som genomförts över tid, inte minst av de borgerliga partierna, leder till mer brottslighet, och nu går regeringen i samma spår när man väljer att sänka aktiekapitalkravet.

Sänkt krav på aktiekapital och slopad revisionsplikt för små bolag har gjort det lättare att starta aktiebolag. Ju mindre aktiekapital man behöver lägga in vid start, desto lättare blir det även att driva ett oseriöst aktiebolag. Om syftet är att använda bolaget oseriöst för exempelvis olovliga kredit-

affärer eller som mindre skalbolag kan någon nu starta två sådana när aktiekapitalet halveras och därmed skapa en kedja av skalbolag. Den risken finns när man väljer att sänka kravet.

Detta skapar naturligtvis ekonomiska skador som drabbar såväl samhället, i form av minskade skatteintäkter, som seriösa företag, i form av minskad lönsamhet och snedvriden konkurrens. För Vänsterpartiet är det viktigt att dagens välfärdssystem inte urholkas ännu mer utan i stället förstärks.

Det som blir lite märkligt här är att ministern å ena sidan vill att exempelvis Ekobrottsmyndigheten ska få mer pengar, vilket är bra. Även samverkan med de andra myndigheterna är något som vi stöder och tycker är bra. Men å andra sidan riskerar det att bli en ökning. Är det detta som ministern menar är en bedömningsfråga, lite att man får se vad som händer? Vore det inte bättre att helt enkelt bygga vidare på det samarbete som finns mellan myndigheterna och faktiskt göra något åt den sammantagna bild som jag tidigare nämnde?

Ett enkelt förslag vore att i stället se över hur en ny revisionsplikt kan utformas för mindre aktiebolag. Aktiekapitalkravet ska naturligtvis inte sänkas.

Anf. 19 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! För ordningens skull: När jag sa att det får visa sig handlade detta om de näringspolitiska effekterna, det vill säga hur effektivt förslaget de facto kommer att vara för att fler ska vilja starta företag. Det är denna bedömning man så att säga får följa.

När det gäller risken för ökad kriminalitet måste man nog skilja på stort och smått. De 25 000 kronorna ligger kvar – det är en tröskel. Detta innebär att det inte är hur lätt som helst att starta bolag efter bolag, utan man måste se till att ta fram pengarna för att kunna göra det.

När det gäller risken för skatteplanering är den expertmyndighet som vi har när det gäller skatt Skatteverket, och de instämmer i regeringens bedömning att just denna åtgärd inte kommer att spä på eller riskera att få några större effekter när det gäller brottsligheten, utan det är helt andra saker de vill peka på. Jag tror alltså inte att man ska rida alltför högt på det argumentet.

I viss mån tycker jag att Vänsterpartiet ibland silar mygg och sväljer kameler. Denna fråga, bedömer i alla fall jag, kommer inte att få några större effekter. Den 1 oktober träder ny lagstiftning i kraft om svarthandel med hyreskontrakt, som de kriminella gängen verkligen tjänar pengar på. Det blir hundratusentals kronor för varje sådant kontrakt. Vad har Vänsterpartiet emot de hårdare regler som nu ska gälla?

Om man menar allvar och vill ha trovärdighet i att jaga bort kriminella kretsar från de legala marknaderna tycker jag att man ska se på vad som är effektivt och viktigt och sluta upp också i de delarna. Jag ser inte någon större sprängkraft i denna fråga i det här avseendet.

Anf. 20 TONY HADDOU (V):

Fru talman! Nu hör den fråga som ministern väljer att avsluta med inte riktigt hit. Där tycker jag faktiskt att ministern kan hoppa ned från sina

höga hästar. Det är hårda regler som kommer att slå hårt mot fattiga och bostadslösa, så jag tycker att ministern ska se över lagförslaget.

För att ta det tillbaka till frågan om aktiekapital är det, som ministern sa, inte helt säkert att det visar sig att det totala antalet företag ökar med exempelvis lägre aktiekapital. Det som kan hända är att man helt enkelt använder andra former än aktiebolagsformen, exempelvis enskild firma, handelsbolag och så vidare. Denna beräkning tycker jag att ministern ska ha med sig när han ser över vilka näringspolitiska effekter detta ger.

Det som ministern tog upp i början, i sitt svar, handlade om frågan om likvidation. Faktum är att regeringen känner till riskerna även här men ändå väljer att fortsätta med förslaget. Med lägre kapitalkrav riskerar fler att starta företag utan att ha förutsättningar att driva det, inte minst på grund av dålig bärkraft i verksamheten. Detta i sin tur kan få en rad olika konsekvenser, såsom att bokföringsbrott begås av oaktsamhet eller att bokföring och årsredovisning inte upprättas.

Med ett aktiekapital på endast 25 000 kronor ska kontrollbalansräkning upprättas när det egna kapitalet är under hälften. Redan dagens krav på aktiekapital är för lågt, vilket regeringen själv nämner i lagrådsremissen. Både regeringen och en hel del remissinstanser ser alltså riskerna, men ändå väljer ministern att gå vidare med detta.

Så här blir det tyvärr på väldigt många punkter när Socialdemokraterna väljer makten. Man fick Centerpartiets önskelista på köpet, och skygglapparna verkar helt nedfällda för konsekvenserna.

Anf. 21 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Vi har som sagt haft en bred remissomgång där Skatteverket och Brottsförebyggande rådet har tittat på frågan. De bedömer att det inte finns några större risker för att det som Tony Haddou befarar ska inträffa. Denna bedömning delar jag. I den andra vågskålen ligger frågan om man på detta sätt kan göra det lättare för folk att starta företag. Det är möjligt att sänkningen kan få den effekten. Vi får helt enkelt följa utvecklingen.

Vi diskuterar hur gängkriminella kan tjäna pengar på olika legala marknader. Det var därför jag drog parallellen. Nu ser vi till att förstärka kampen också mot den typen av kriminalitet. Det är inget bra råd till den som har ont om pengar eller är fattig att sätta sig i klorna på den organiserade kriminaliteten genom att till exempel köpa svarta hyreskontrakt. Därför var det nödvändigt att gå fram med lagstiftning.

Den politik som vi bedriver på detta område innebär bland annat att vi förstärker Ekobrottsmyndigheten och de brottsbekämpande myndigheternas sätt att komma till rätta med denna typ av kriminalitet. Det blir nu ökade resurser till Ekobrottsmyndigheten men också fler straffrättsliga möjligheter att komma åt gängen. Detta kommer vi att fortsätta med. När det gäller denna del tror jag inte att det finns något starkt belägg för de effekter som Tony Haddou befarar.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

Kammaren beslutade kl. 12.57 på förslag av förste vice talmannen att ajournera sammanträdet till kl. 14.00, då frågestunden skulle börja.

Återupptaget sammanträde

Sammanträdet återupptogs kl. 14.00.

§ 10 Frågestund

Frågestund

Anf. 22 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Jag hälsar statsråden välkomna. Frågorna ska besvaras av statsrådet Mikael Damberg, justitie- och migrationsminister Morgan Johansson, statsrådet Hans Dahlgren och statsrådet Matilda Ernkrans.

En fråga ska vara av övergripande allmänpolitiskt slag eller avse ett ämne som faller inom statsrådets ansvarsområde och rör dennes tjänsteutövning. Statsrådet Mikael Damberg besvarar såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt eget ansvarsområde.

Anonyma vittnen

Anf. 23 JOHAN FORSSELL (M):

Fru talman! Min fråga går till justitieministern. Sverige har omfattande problem med växande otrygghet. Sprängningar och skjutningar tycks inträffa närmast dagligen runt om i vårt på många andra sätt väldigt vackra och trevliga land.

Det är en lång rad saker som krävs för att få bukt med otryggheten. Vi behöver jobba förebyggande, vi behöver stärka socialtjänsten och vi behöver ha fler poliser – *rätt* poliser, som också kan ingripa när man ser att kriminell verksamhet bedrivs. Vi behöver se till att ge polisen fler nya verktyg för att kunna beivra brottsligheten, och vi behöver se till att de personer som har det dåliga omdömet att begå brott också får straff som står i paritet med brottets allvar.

Vi behöver också se till att fler vågar träda fram och vittna om vad de har varit med om. Här har bland andra riksåklagaren varit tydlig. En majoritet i den här kammaren har också varit tydlig med att frågan om anonyma vittnen bör utredas.

När kommer regeringen att lyssna till vad riksdagen har sagt och se till att utreda just frågan om anonyma vittnen?

Anf. 24 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Precis som frågeställaren berör har vi ett problem när det gäller gängkriminalitet, som har bitit sig fast – skulle jag vilja säga – under ganska lång tid i Sverige.

Regeringen har tagit detta på allra största allvar från den dag vi tillträdde för fem år sedan. Vi har byggt ut rättsväsendet, och vi fortsätter med

det. Det utbildas tre gånger så många poliser nu som när Moderaterna styrde. Vi har startat polisutbildningar på nya orter: Malmö och Borås. Vi har skärpt ett trettiotal straff, och vi har dessutom nu sett till att brottsbekämpningen har effektiviserats på ett sådant sätt att fler av de mest kriminella individerna kan buras in.

Vi kommer att fortsätta med detta, och jag gör det gärna i ett brett samarbete. Just därför förhandlar vi med er och diskuterar ett stort antal nya åtgärder för att kunna bekämpa den här typen av kriminalitet. Vi träffades så sent som i går och gick igenom ett antal konkreta förslag. Vi kommer att fortsätta med detta, och vi tar från vår sida oerhört seriöst på det här och går igenom förslag för förslag.

Anf. 25 JOHAN FORSSELL (M):

Fru talman! Jag skulle säga att problemet just nu är att vi *inte* förhandlar. Förhandlingarna har nämligen inte kommit igång ännu, trots att vi har setts vid två tillfällen.

Jag kan konstatera att Morgan Johansson sa till Sveriges Radio i våras att just frågan om anonyma vittnen, som riksdagen alltså i ett tillkännagivande har begärt behandling av, skulle inkluderas i den vittnesutredning som regeringen har aviserat tidigare. Svaret från Morgan Johansson nu gör mig förbryllad. Har regeringen ändrat uppfattning? Ni sa en sak då, men nu verkar det inte finnas något tydligt tidsspänn för detta. Vad är det egentligen som gäller?

Anf. 26 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Det är lite surrealistiskt att höra att förhandlingar inte pågår, när Johan Forssell mycket väl vet att vi lade inte mindre än 18 förslag på bordet i går. Det var just våra ingångsvärden i en sådan förhandling. Moderaterna har också 10 förslag som vi diskuterar.

Det är klart att vi inom de kommande dagarna och den kommande veckan kommer att fortsätta med dessa förhandlingar. Då får vi se till att försöka skapa en ordning och ett resultat där så många som möjligt av förslagen tas upp.

Utredning om stärkt vittnesskydd

Anf. 27 ADAM MARTTINEN (SD):

Fru talman! Gängsamtalen mellan regeringen och delar av oppositionen har inletts. Sverigedemokraterna är inte inbjudna. Samtalen har hittills inte lett till något resultat och inte till några nya förslag på bordet.

Riksåklagaren, poliser runt om i landet och inte minst en riksdagsmajoritet här i kammaren har lyft förslaget om just anonyma vittnen i domstol mot de kriminella gängen. Detta existerar runt om i Europa på ett sätt som gör att rättssäkerheten kan garanteras. När den enskilt mest försvårande omständigheten kring dessa gängmord är att ingen vågar vittna är det dags för samhället att ställa upp för de medborgare som vill vittna. Vi måste i de svåraste fallen kunna garantera vittnen att få vara anonyma för att vi ska kunna garantera deras säkerhet.

Jag vill ha svar på min fråga till justitieministern, till skillnad från hur det lät i svaret på tidigare fråga: Tänker regeringen bejaka riksdagens tillkännagivande och inkludera en utredning om anonyma vittnen i domstol i sitt arbete om ett stärkt vittnesskydd? Kommer regeringen att göra detta – är svaret ja eller nej?

Anf. 28 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Frågan om anonyma vittnen ligger på bordet, som så många andra förslag som vi nu förhandlar om inom ramen för de samtal som vi för.

Vi har lagt 18 förslag på bordet. Där finns straffskärpning av olika slag, sociala insatser, avhoppprogram, åtgärder mot illegala vapen och sprängämnen. Där finns kraftigt höjt straff för övergrepp i rättsak så att den som ger sig på ett vittne eller en målsägande ska veta att det kan följas av en påtaglig sanktion.

Alla förslag ligger på bordet, men jag tänker inte förhandla i medierna eller på det här sättet. Det gör vi i de former som vi nu har skapat genom att bjuda in de partier som vi diskuterar med.

Anf. 29 ADAM MARTTINEN (SD):

Fru talman! Sverigedemokraterna är inte inbjudna till förhandlingarna. Det är därför påkallat att vi som en drivande opposition, som har drivit fram ett förslag i kammaren om ett tillkännagivande till regeringen, får veta vad som sker. Riksdagen står alltså bakom förslaget att införa – eller att åtminstone utreda – möjligheten att vittna anonymt och hur detta skulle kunna ske i Sverige.

Detta sker i många andra länder runt om i Europa, där man väljer att ställa upp för de utsatta människor som bor i de här områdena och som vill vittna mot gängkriminaliteten. Men i det här läget får vi en osäkerhet från regeringen. Ni värnar kanske hellre de kriminellas rätt.

Anf. 30 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Vi befinner oss som sagt just nu i samtal om en lång rad förslag. Jag ser framför mig att vi kommer att kunna enas om ett antal ytterligare konkreta åtgärder för att bekämpa den här typen av kriminalitet.

Frågan om anonyma vittnen ligger på bordet som en sak som vi diskuterar mellan partierna. Det är bara ett av förslagen. Det finns som sagt mycket annat: avhoppprogram, skärpt straff för dem som angriper vittnen och så vidare. Vi kommer att fortsätta processen under de kommande dagarna.

Effekterna av brexit för svenska företag

Anf. 31 ANNIKA QARLSSON (C):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Hans Dahlgren. Kommerskollegium uppskattade i fjol att det finns minst 7 000 svenska små och medelstora företag som bedriver handel med EU-länderna, inklusive Storbritannien. De berörs självklart av det som händer kring brexitsituationen.

Om brexit går enligt plan och man får ett avtal på plats – hur ser då förutsättningarna ut för alla de små företag i Sverige som jobbar med export och import? Jag undrar på vilket sätt regeringen har säkerställt att det finns ett stöd att få så att man kan lösa de här frågorna.

Anf. 32 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Tack för frågan! Det har varit en ganska lång process sedan det blev klart att Storbritannien kommer att utträda ur Europeiska unionen. De har ju fattat ett beslut om det efter sin folkomröstning, men frågan är hur det kommer att ske. Frågan är väl fortfarande också *när* det kommer att ske.

Det finns en beredskap hos svenska myndigheter, på uppdrag av regeringen förstås, att se till att all tänkbar information kan lämnas till de företag som är närmast berörda. Det finns ett stort antal småföretag som i dag kanske bara handlar med EU-länder som, om Storbritannien träder ut ur unionen utan ett avtal, kommer att få göra en massa saker som de aldrig har gjort förut: registrera sig, skaffa tillstånd för lagerhållning och så vidare.

Vi hoppas naturligtvis att det ska bli ett utträde med ett avtal, och då kommer det inte att bli några större förändringar alls.

Anf. 33 ANNIKA QARLSSON (C):

Fru talman! Det är oerhört viktigt att vi har en bra beredskap om det sker med avtal men också om det skulle bli utan avtal. Det är fortfarande lite svävande kring vad som kommer att ske. I den delen kan vi ju inte påverka utgången, utan det är den andra sidan vi kan påverka.

Statsrådet beskrev att det finns en beredskap även i fall det skulle bli utträde utan ett avtal. Vart vänder sig företagen som befinner sig i den här situationen, och vad finns det för stöd och hjälp att få om olyckan skulle vara framme?

Anf. 34 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! De bästa råd jag kan ge är att vända sig till Kommerskollegium, Tullverket och Skatteverket. På deras respektive webbplatser finns tydliga instruktioner för alla företagare om hur man ska bete sig i den här situationen.

Inställda lärarutbildningar

Anf. 35 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Fru talman! Nu har utbildningarna på våra lärosäten startat. Samtidigt har en del utbildningar ställts in, bland annat lärarutbildningar i en del bristämnen.

Jag vill därför fråga statsrådet Matilda Ernkrans hur hon arbetar för att undvika inställda utbildningar. De ställs ju in för att det kanske bara är en eller två sökande. När vi tittar på statistiken kan vi ganska tydligt se att de stora högskolorna och lärosätena klarar av att ställa om och lägga ihop utbildningar så att man kan anta en eller två som läser parallellt med andra spår. Men på de mindre lärosätena ställs utbildningarna in, trots att det finns behöriga sökande som kanske inte har sökt någon annanstans. Man

kanske har barn på hemorten och har svårt att pendla till ett annat universitet eller en annan högskola.

Jag skulle därför vilja veta hur statsrådet jobbar för att se till att vi ska slippa inställda utbildningar.

Prot. 2019/20:3
12 september

Frågestund

Anf. 36 Statsrådet MATILDA ERNKRANS (S):

Fru talman! I tider av lärarbrist och med det faktum att vi fortfarande vill bygga ett starkt samhälle genom att vara en stark kunskapsnation är möjligheten att utbilda sig till lärare oerhört viktig. Det är också anledningen till att regeringen har tagit ett ordentligt grepp för att se till att det finns fler lärarutbildningsplatser runt om i hela vårt land genom en fortsatt utbyggnad av lärarutbildningsplatserna.

Vi har också sett till att det finns flera ingångar till läraryrket så att fler kan välja detta yrke, och vi tar ett gemensamt grepp för att se hur vi kan fortsätta att utveckla lärarutbildningen så att fler kan ta sig an detta.

Det här är oerhört viktiga delar i att se till så att fler lärosäten kan känna att man kan genomföra utbildningarna.

Anf. 37 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Fru talman! Tack för svaret! Jag kan konstatera att fler utbildningsplatser med fler inriktningar också kan leda till ännu fler inställda utbildningar på grund av att det är för få som söker. Det svarar alltså egentligen inte på min fråga hur man kan stötta de mindre lärosätena för att de ska kunna ha en utbildning även med väldigt få behöriga sökande.

Anf. 38 Statsrådet MATILDA ERNKRANS (S):

Fru talman! Att få fler som vill läsa lärarutbildningarna är ett ansvar som vi bär gemensamt. Mitt och regeringens ansvar är att se till att det finns lärarutbildningsplatser runt om i vårt land. Våra lärosäten – universitet och högskolor – har ansvar för att dimensionera utbildningarna utifrån studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Om jag kan, och det hoppas jag kunna inom kort, är jag den första att ge ytterligare stöd till våra lärosäten att faktiskt kunna ge de här utbildningarna på plats.

Assistansersättningen

Anf. 39 PIA STEENSLAND (KD):

Fru talman! Min fråga är av allmänpolitisk karaktär.

Vi har ett katastrofläge inom den personliga assistansen. Personer med omfattande funktionsnedsättning får inte det stöd de behöver för att faktiskt överleva.

Regeringens arbete med att verkställa KD-M-budgetens tillkännagivande om andning och sondmatning går för långsamt, och det räcker inte. Samtliga grundläggande behov måste vara assistansgrundande i sin helhet, och det kommer vi kristdemokrater att verka för i socialutskottet.

Det finns dock fler problem. Nivån på timersättning för assistansen fastställs genom statsbudgeten, och uppräknigen har under flera år varit lägre än den kollektivavtalade löneökningen. Effekten blir mindre pengar

till kompetensutveckling och arbetsledning, och både assistenter och assistansberättigade drabbas. Yrket personlig assistent blir mindre attraktivt, och vi står inför ett stort kompetensförsörjningsproblem.

Min fråga till statsrådet blir därför: Tycker regeringen att det är rimligt att en statlig ersättningsmodell urholkar kvaliteten på assistansen och assistenternas arbetsvillkor?

Anf. 40 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Fru talman! Det är en viktig fråga som handlar om människor som har rätt till assistans men som faktiskt inte får det i dag. Jag tror att det finns en bred politisk uppslutning i den här kammaren om att det inte är värdigt det system som vi ska ha till exempel att barn inte har fått rätt hjälp med sondmatning och andning. Det är inte intentionen med den lagstiftning som vi har haft.

När regeringen presenterade ett förslag som skulle råda bot på detta – det är också en viktig del av januariavtalet som vi har träffat med Centerpartiet och Liberalerna – visade det sig att remissinstanserna pekade på att detta förslag kanske inte hade räckt när det gäller sondmatning. Så kan vi inte ha det, och då tvingas vi göra om förslaget så att det blir tydligt och ger människor rätt till den assistans som de ska ha.

På det här området finns även mycket annat som ska genomföras. Vi tittar på föräldraansvaret, egenvård och en utredning om det statliga huvudmannskapet. Det är alltså mycket som behöver göras på detta område för att den här delen av välfärdssystemet ska vara trygg och fungera.

Anf. 41 PIA STEENSLAND (KD):

Fru talman! Tack, statsrådet, för svaret, även om det inte svarade på min fråga.

Om assistansersättningen i sig fortsätter att urholkas riskerar vi att seriösa assistansanordnare som har kollektivavtal, löneutvecklingssamtal och goda villkor kommer att drivas i konkurs, vilket vore förödande.

Jag undrar därför om regeringen är villig att höja assistansersättningen i nivå med löneutvecklingen och verka för en långsiktigt hållbar finansieringsmodell.

Anf. 42 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Fru talman! Vårt fokus är att lösa de akuta problem som finns med det här systemet så att de människor som har rätt till hjälp också får det. Det är vårt huvudfokus, men vi ska också se över systemet med både föräldrans ansvar och egenvård, vilket är viktiga frågor. Vi kommer också att se över hela systemet med det statliga ansvaret.

Detta tror vi är de prioriteringar som även stora delar av funktionshindersrörelsen ser är viktiga att ta tag i.

Hongkong och Sveriges agerande i EU

Anf. 43 JOAR FORSSELL (L):

Fru talman! Jag har en fråga till EU-minister Hans Dahlgren angående Sveriges agerande i EU för Hongkong.

Jag kom hem från Hongkong bara häromdagen. Man har med sig mycket från en sådan resa, men det man kanske framför allt har med sig är att de Hongkongbor man träffar delar värderingar med oss. De suktar efter demokrati, de tror på det fria ordet och de vill ha ett rättsväsen som är självständigt.

Samtidigt utsätts landet för en ökad press från diktaturens Kina och, får man säga, ett övervåld och en brutalitet från polisen mot de närmare 2 miljoner människor som demonstrerar för frihet på gatorna.

Jag undrar därför hur regeringen avser att agera inom ramen för Euro-pasamarbetet för att sätta press på Kina och för att stödja våra demokratiska bundsförvanter i Hongkong.

Anf. 44 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Tack, Joar Forssell, för frågan! Det är förstås en viktig och intressant frågeställning hur ett land som Sverige som medlem i Europeiska unionen ska kunna påverka Folkrepubliken Kina.

Som bekant har vi inom EU en Kinastrategi från 2016. Den utgår från Europeiska unionens gemensamma intressen. Det handlar förstås dels om våra ekonomiska intressen, dels om våra värderingsintressen. Hela vårt samarbete bygger ju på respekt för rättsstatens principer, respekt för mänskliga rättigheter, respekt för demonstrationsfriheten och respekt för de strävanden som våra länder har stått upp för under alla tider.

Vi talar med kineserna om detta i en dialog om mänskliga rättigheter. Det är naturligtvis en rättfram dialog, och vi får inte alltid gehör. Där finns till exempel fallet med den svenska medborgare som är fängslad på ett helt otillständigt sätt.

Regeringen kommer snart att lägga fram en egen Kinastrategi, som kommer att ge en del svar på dessa frågor.

Anf. 45 JOAR FORSSELL (L):

Fru talman! Tack för svaret!

Det är lite grann så att svaret från statsrådet vittnar om en viss naivitet som har funnits i Sverige gentemot Kina och som fortsätter att finnas. Regeringen och regeringspartierna har tidigare starkt drivit att EU måste ha en gemensam linje, trots att vi vet att EU-länder som Grekland och Ungern blockerar en europeisk politik mot Kina därför att de sitter i Kinas klor ekonomiskt.

Jag hade velat se lite mer tryck från regeringen i frågan, det vill säga att våga vara tydlig mot diktaturen Kina om vad som händer i Hongkong.

Anf. 46 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Jag tror att Joar Forssell kommer att bli lite mindre missnöjd när han har läst den Kinastrategi som regeringen håller på att utarbeta, som inom kort kommer att skickas till riksdagen i form av en skrivelse. Där finns också en stark ambition att påverka hela unionen på ett sätt så att vi med en tydlig röst kan stå upp för mänskliga fri- och rättigheter också i dialog med Kina.

Beredskapen för en avtalslös brexit

Anf. 47 MATHIAS TEGNÉR (S):

Fru talman! Häromdagen upplöstes det brittiska parlamentet för en fem veckors paus, och med det rycker en avtalslös brexit allt närmare. Därför har jag en fråga till statsrådet Hans Dahlgren.

Det är ingen nyhet för någon att brexit är dålig för britterna, dålig för EU och framför allt negativ för ett litet exportberoende land som Sverige. Den är dålig för 300 000 svenskar som bor i Storbritannien, och den påverkar de 1,4 miljoner svenskar som är beroende av exportindustrin på ett negativt sätt.

Samtidigt är det britterna som måste avgöra sitt eget öde.

När nu en avtalslös brexit rycker närmare, det som för några år sedan var knappt tänkbart, blir frågan till statsrådet: Hur förbereder sig Sveriges regering för brexit? Framför allt: Hur förbereder man sig för risken för en avtalslös brexit?

Anf. 48 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Tack, Mathias Tegnér, för frågan!

Detta är en fråga som har varit med oss sedan början av förra året när risken blev uppenbar. Jag menar att risken har ökat sedan dess. Det finns en överhängande risk för en hård brexit där britterna kraschar ut ur EU.

Det finns tre områden där vi har prioriterat förberedelsearbetet. Det första är medborgarna. Hur ska de svenskar som bor, arbetar eller studerar i Storbritannien kunna göra det på ett någorlunda likartat sätt även i framtiden? Det är förstås mest beroende av vad britterna själva bestämmer, men riksdagen har stiftat lag om att fortsätta betala ut garantipension och föräldrapenning samt en del sjukförsäkringsersättningar. Den delen ska vara klar.

Det andra handlar om britterna i Sverige. De ska också kunna leva vidare här. De tillför vårt samhälle mycket på skolor och universitet och så vidare.

Det tredje är pengarna. Vi måste få tillbaka från britterna de pengar som de har varit med och satsat på EU.

Anf. 49 MATHIAS TEGNÉR (S):

Fru talman! Det är viktigt – för att använda bevingade ord – att Sveriges beredskap är god. Det är naturligtvis svårt att veta, men är det möjligt att ändå spekulera i vilka oförutsedda händelser som ligger i farans riktning om vi hamnar i en situation med en avtalslös brexit?

Anf. 50 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Oförutsett är väl sådant man inte kan se.

Jag fick information häromdagen från Bryssel där det framgick att de vanligaste frågorna bland dem som ringer till den helpdesk som finns där om vad som händer efter en hård brexit är följande: Vad händer med min hund och min katt? Kan jag ta med dem hem när jag åker hem till Sverige på sommarlov?

Det kan vara oförutsedda händelser också där!

Anf. 51 MARIA GARDFJELL (MP):

Fru talman! Amazonas är världens största tropiska skog med en enorm rikedom av djur och växter och är hem för mer än 34 miljoner människor. Otroligt många intensiva bränder har rasat i Amazonas i år. Bränderna kan kopplas till avskogningen av Amazonas, och det behöver vidtas kraftfulla åtgärder för att stoppa skövlingen.

Jag är glad för att Sverige nu har skickat katastrofhjälp till Bolivia, men jag vill ställa en allmänpolitisk fråga till Mikael Damberg. Vad kan Sverige göra för att bidra till ett snabbare stopp av regnskogsskövlingen genom EU-samarbetet och som enskilt land?

Anf. 52 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Fru talman! Tack, Maria Gardfjell, för frågan!

Det är en enormt viktig fråga för Sverige. Vi är drivande i klimatpolitiken i hela Europeiska unionen. Vi vill att EU tar en ledande ställning internationellt. Om det skulle visa sig att vi inte får ett stopp på den skövlingen och de bränder som nu pågår i Amazonas hotas mycket av världens syretillförsel. Även koldioxidfrågan får en helt annan ställning efter detta. Det är en viktig europeisk fråga, och Europeiska unionen är engagerad i bilaterala dialoger med till exempel Brasilien där dessa frågor är viktiga. Handelsavtal diskuteras mellan länderna, och detta är en viktig fråga att föra in i diskussionen.

Vi måste också på hemmaplan se över hur de svenska systemen fungerar. Jag vet att Per Bolund har engagerat sig i och diskuterat med AP-fonderna att de följer placeringsregelverket och noga följer utvecklingen i dessa länder. En del av pengarna går till investeringar som sker i dessa länder, och de bör följa de riktlinjer som finns för AP-fonderna.

Anf. 53 MARIA GARDFJELL (MP):

Fru talman! Stort tack för svaret!

Statsrådet nämner att EU har varit, och är, betydelsefullt i samarbetet, inte minst på handelspolitikens område. Här är det oerhört viktigt att Sverige verkligen sätter press så att klimatavtalen från Paris upprätthålls som ett absolut krav i handelspolitiken framöver.

Anf. 54 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Fru talman! Jag var ansvarig för handelspolitiken tidigare, så jag har inte alla detaljkunskaper om det nuvarande avtalet som EU förhandlar med Brasilien. Men det finns särskilda avsnitt som handlar om frågorna om skogsbrukets hållbarhet i Brasilien. Det är en otroligt viktig del av det avtal som EU nu har förhandlat med Brasilien. Jag hoppas verkligen att Brasilien tar intryck av EU:s position på området.

Anf. 55 JOSEFIN MALMQVIST (M):

Fru talman! Uppsala, Rissne, Rågsved, Piteå, Hässelby. Listan över orter där kvinnor utsatts för våldsamma sexuella övergrepp den här sommaren kan göras lång.

Utsattheten för sexualbrott har ökat kraftigt under Morgan Johanssons tid som justitieminister. För tredje året i rad ökade antalet anmälda våldtäkter till drygt 20 våldtäkter varje dag under förra året.

För ett halvår sedan frågade jag justitieministern i kammaren hur han avsåg att stoppa utvecklingen. Sedan dess har antalet anmälda våldtäkter ökat med 20 procent. Nu frågar jag justitieministern igen: När ska Sveriges kvinnor känna sig trygga att gå hem själva på kvällen?

Anf. 56 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Vi betraktar mäns våld mot kvinnor generellt och sexuella övergrepp som ett stort samhällsproblem. Det vi gjorde under förra mandatperioden – där vi drev fram den strängaste sexualbrottslagstiftning som Sverige någonsin har haft, och förmodligen en av de strängaste i vår omvärld, med oaktsamhetsbrott, med samtyckeslagstiftning, med skärpt straff för de grova våldtäkterna, med bättre stöd i form av målsägandebiträden för dem som utsatts för brott – har varit oerhört viktigt. Vi klarade av det som Moderaterna inte klarade, nämligen att ta fram en samtyckeslagstiftning. Det gjorde inte Moderaterna.

Detta behöver vi nu bygga vidare på. Jag kommer inom kort att tillsätta ytterligare en översyn av lagstiftningen, för att bland annat se över ministraraffet för våldtäkt. Detta måste naturligtvis gå hand i hand med att vi bygger ut polisverksamheten och att vi prioriterar utredningarna i hela rättsväsendet. Det är vi fast beslutna att göra.

Anf. 57 JOSEFIN MALMQVIST (M):

Fru talman! Under Morgan Johanssons tid som justitieminister har alltså antalet anmälda sexualbrott ökat med 22 procent. Samtidigt ligger antalet fällande domar och strafförelägganden still. Brottsförebyggande rådet tittade särskilt på detta och visade i en granskning av våldtäkterna de senaste åren att bara 5 av 100 anmälda våldtäkter leder till fällande dom.

Med anledning av det vill jag fråga vad justitieministern tänker göra för att säkerställa att fler kvinnor får upprättelse.

Anf. 58 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Det finns inga genvägar i detta. Det handlar om att sätta av de resurser som behövs i rättsväsendet för att utreda detta.

Bara inom polisväsendet har man nu avdelat över 350 ytterligare utredare så att dessa brott kan utredas i botten på ett bättre sätt. Med det stöd vi nu har när det gäller målsägandebiträden tidigt är det också fler som kommer att klara hela processen ut.

Det kommer att fortsätta vara en av de allra viktigaste frågorna för den här regeringen att stärka kampen mot mäns våld mot kvinnor.

Anf. 59 SARA SEPPÄLÄ (SD):

Fru talman! Det har återigen uppdragats att barn förs bort från Sverige mot sin vilja. Hittills i år rör det sig om 44 barn, och då vet vi inte hur stort mörkertalet är.

Det är Nationella stödtelefonen mot hedersförtryck som har gett ut just denna rapport, men problemet har varit känt länge. Redan år 2009 visade det sig att bara i Skåne hade 25 barn förts bort mot sin vilja. Oftast handlar det om barnäktenskap, och barn utsätts ofta för både fysiskt och sexuellt tvång. Det är ett återkommande problem vid skolstart.

Jag anser att det är fruktansvärt att detta har fått fortgå. Den sittande regeringen har ju haft makten ett bra tag och möjligheten att stoppa detta i flera år nu.

Jag har två frågor till statsrådet Mikael Damberg: Vad har han tänkt göra åt att dessa 44 barn förts bort mot sin vilja, och vad tänker han göra i framtiden för att stoppa detta?

Anf. 60 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Det här berör ju hela hedersbrottsdiskussionen, och straffrätten i den delen ligger på mig.

Vi förbereder nu ytterligare lagstiftning kring detta.

Ett förslag är en särskild straffskärpningsgrund. Om man begår brott med hedersmotiv ska samhället se strängare på de brotten än om man inte har hedersmotiv. Vi kommer att kunna gå till riksdagen med ett sådant lagförslag.

Bland våra förslag finns också möjligheten att belägga personer med utreseförbud. Om det finns risk att man för ut sina barn för att de ska giftas bort eller könsstympas vill vi införa en ny möjlighet till utreseförbud och även till att beslagta pass i de situationerna.

Detta är utrett och klart. Det kommer vi att kunna gå till riksdagen med. Det är bara två exempel. Vi kommer dessutom att vidareutreda frågan om en särskild brottsrubricering för hedersbrott. Straffrätten stärker vi, men det handlar naturligtvis också mycket om förebyggande arbete som måste göras.

Anf. 61 SARA SEPPÄLÄ (SD):

Fru talman! Jag känner att det inte var ett tillräckligt svar på min fråga. Ett enda barn som förs bort mot sin vilja är ett barn för mycket. Ett enda barn som utsätts för sexuellt tvång och övergrepp är ett barn för mycket.

Dessa barn blir bestulna på sin framtid, och det känns som om regeringen helt enkelt inte bryr sig. Ni har haft makt tillräckligt länge nu för att kunna stoppa det här, men det finns ingen nationell plan för det.

Anf. 62 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Jag har ju precis redovisat de åtgärder som vi har genomfört och de åtgärder som vi är på väg att genomföra. Detta är också en

viktig punkt i överenskommelsen mellan regeringen och Centerpartiet och Liberalerna – att förstärka insatserna mot alla typer av hedersförtryck.

Alla barn och unga har rätt att själva välja sin framtid, oavsett i vilken familj man växer upp. Där kommer vi aldrig att ge vika. Vi kommer att fortsätta bygga ut de åtgärder som behövs för att komma till rätta med detta; det kan jag försäkra Sara Seppälä.

Långsiktig brottsbekämpning

Anf. 63 JOHAN HEDIN (C):

Fru talman! I går läste jag en alldeles utmärkt artikel, signerad Polisförbundet, som kräver att regeringen ökar polisens brottsbekämpande förmåga. Polisförbundet efterlyser större långsiktighet för att den brottsbekämpande förmågan på riktigt och varaktigt ska kunna öka.

Skälet till att jag ställer denna fråga till justitieministern snarare än till inrikesministern är att jag vill bidra till denna långsiktighet. Vi ska se hela rättskedjan i detta arbete.

Vi har just nu en situation som är allvarlig och akut. Vi måste snabbt få åtgärder på plats för att stävja gängvåldet; om det råder inget tvivel. Men vi måste samtidigt se de långsiktiga perspektiven i detta så att vi slipper göra det här gång på gång och återigen. Att bryta en kriminell karriär precis i dess början är långt mycket lättare och kan ske till en bråkdel av det pris – både i form av pengar rent samhällsekonomiskt och i form av mänskligt lidande – som en livstidskriminell kostar.

Hur avser regeringen att säkerställa långsiktighet i rättspolitik?

Anf. 64 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Tack för frågan! Jag tycker att det är ett viktigt perspektiv. Det är lätt att man koncentrerar sig enbart på brottsbekämpningssidan och glömmer bort det förebyggande. Vi vet ju alla att om vi ska lyckas med detta handlar det om båda delar.

De som begår många brott, dem måste vi helt enkelt bura in. Men vi måste också se till att strypa nyrekryteringen till de kriminella gängen. Här tror jag att det handlar mycket om att förstärka insatserna inom socialtjänsten och skolan – inte minst socialtjänstens verksamhet när det gäller att ta hand om de barn som växer upp i miljöer som kanske i sig är kriminella, där familjen så att säga är en del av problemet. Därför tror jag att det i de samtal som vi nu för om detta måste finnas mycket av konkreta åtgärder när det gäller att stärka socialtjänst och skola, inte minst i de utsatta områdena.

Anf. 65 JOHAN HEDIN (C):

Fru talman! Jag kan inte nog betona det faktum att vi måste hålla momentum uppe i de samtal som pågår. Det har flera gett uttryck för, och jag och många andra har sagt oss beredda att rensa våra kalendrar för att få detta till stånd. Det är bra, men det krävs lite konkretion även i hur vi ska höja debatten till en större långsiktighet.

Centerpartiet har föreslagit att vi ska inrätta en trygghetsberedning där hela rättskedjan står i fokus. Jag hoppas att fler delar vår tanke om en trygghetsberedning eller åtminstone kommer med en egen idé om hur denna långsiktighet ska komma till stånd.

Prot. 2019/20:3
12 september

Frågestund

Anf. 66 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! En trygghetsberedning är ett av de förslag som nu ligger på bordet, tillsammans med många andra. Jag ser fram emot att kunna fortsätta dessa diskussioner under den kommande veckan för att vi ska kunna landa i en så bred, effektiv och bra överenskommelse som möjligt. Då tror jag faktiskt att vi kommer att kunna påbörja en utveckling där vi möter detta och kan vända de negativa trenderna nedåt igen.

Universitetsstatus till Mälardalens högskola

Anf. 67 PIA NILSSON (S):

Fru talman! Mälardalens högskola är en viktig samhällsbyggare och tillväxtmotor som har ett nära samarbete med såväl näringsliv som offentlig sektor, inte bara i Västerås och Eskilstuna utan i hela Mälardalsregionen. För att stärka regionens konkurrenskraft och ta till vara den tillväxtpotential som basindustrin har spelar högskolans möjligheter att bedriva högkvalitativ utbildning och forskning en avgörande roll, inte minst vad gäller kompetensförsörjning.

Vi socialdemokrater bedömer att Sverige behöver ett nytt tekniskt universitet. Mälardalens högskola har de bästa förutsättningarna, inte minst tack vare att högskolans forskning inom teknikområdet håller absolut världsklass.

Jag vill därför fråga ministern för högre utbildning och forskning Matilda Ernkrans: Avser ministern och regeringen att vidta några åtgärder för att Mälardalens högskola ska bli ett tekniskt universitet?

Anf. 68 Statsrådet MATILDA ERNKRANS (S):

Fru talman! Tack, ledamoten, för frågan! Som ledamoten själv beskriver är det ingen hemlighet att vi socialdemokrater tycker att vi ska bygga vidare på ett starkt kunskaps- och forskningssamhälle.

Vi ser att vi behöver förstärka med ett nytt tekniskt universitet. Vi har också sagt att Mälardalens högskola skulle kunna bli ett sådant. Men det är som jag svarat tidigare på dessa frågor: Ska man inrätta nya universitet i vårt land kräver det att det görs i en bredare beredning med flera politiska partier och i ett större forskningspolitiskt sammanhang. Det får jag lov att återkomma till.

Anf. 69 PIA NILSSON (S):

Fru talman! Tack för svaret, Matilda Ernkrans! Det är ju mer än 20 år sedan Sverige senast bildade ett tekniskt universitet. Det var Luleå tekniska universitet, och med facit i hand går det inte att överskatta den betydelse som det beslutet haft för regionen och för landet.

Jag kan inte nog understryka vikten av högkvalitativ utbildning och forskning för att utveckla den viktiga basindustrin, som de facto utgör fundamentet i finansieringen av vår välfärd.

Anf. 70 Statsrådet MATILDA ERNKRANS (S):

Fru talman! Jag besökte själv alldeles nyligen Luleå tekniska universitet och kan mycket väl vittna om vilken enorm kraft och tillväxtpotential det har gett till hela regionen. Att vi har högre utbildning och forskning i hela vårt land är oerhört viktigt för att vi ska klara vår kompetensförsörjning, men också för att attrahera företag, näringsliv och så vidare som kan fortsätta utveckla en region och vårt land. Jag ser alltså fram emot ett fortsatt gott samarbete.

Jägareförbundet och offentlig upphandling

Anf. 71 REBECKA LE MOINE (MP):

Fru talman! Min fråga går till Mikael Damberg. I Sverige ges drygt 50 miljoner kronor per år till Jägareförbundet från statens viltvårdsfond. Pengarna går till det allmänna uppdraget, där det bland annat ingår att informera om våra rovdjur utifrån demokratiskt fattade beslut och mål.

Samtidigt bedriver förbundet sin egen rovdjurspolitik med hjälp av dessa pengar. Det gör att man sitter på dubbla stolar, vilket är den slutsats som dras i offentliga utredningar från 1997, 2003, 2004 och 2007. År 2014 pekade Regeringskansliets egna interna utredning på att uppdraget borde upphandlas enligt lagen om offentlig upphandling. Min fråga är: När ska denna lag även omfatta det allmänna uppdraget?

Anf. 72 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Fru talman! Jag ska vara ärlig och säga att jag inte har någon aning om svaret på den frågan eftersom det inte är mitt ansvarsområde. Jag tror dock, oavsett svaret på frågan, att det när vi bygger ett system med viltförvaltning i Sverige är viktigt att vi bygger upp förtroende, engagemang och långsiktighet i relationerna med de grupper som står för mycket av den viltförvaltning som vi i denna kammare har beslutat om. Men jag kan inte svara på frågan om upphandling.

Anf. 73 REBECKA LE MOINE (MP):

Fru talman! Tack för svaret! Det är relativt få som känner till denna fråga, och det gör det väldigt viktigt för mig att lyfta fram den. Detta har nämligen stor betydelse för den naturvård som bedrivs i Sverige, så det handlar om väldigt betydelsefulla pengar.

Samtidigt ger staten 7 miljoner kronor till Jägarnas Riksförbund, som har en uttalad nollvision för en art som finns med i EU:s art- och habitatdirektiv. Jag undrar hur detta är förenligt med fridlysningen och rödlistningen av vargen.

Anf. 74 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Fru talman! Jag avstår från vidare kommentarer och hänvisar till ansvarig minister.

Anf. 75 ARIN KARAPET (M):

Fru talman! Min fråga går till justitieminister Morgan Johansson. Sverige befinner sig i en nationell kris. För första gången riskerar vi att få en hel ungdomsgeneration som växer upp i ett samhälle där döds-skjutningar och gängkriminalitet är ett normaltillstånd. När man pratar med äldre generationer var detta en parentes, men i dag ser vi vecka ut och vecka in skjutningar, sprängningar och mord – när en ung person tar ett vapen i handen och är beredd att avlossa det mot en annan person för att avsluta dennes liv. Vi har sett att det till och med gått så långt att man skjuter ihjäl närstående, mitt på dagen – en mamma som bär sin bebis.

Jag kommer själv från dessa områden, och jag ser vad kriminaliteten gör. Min fråga till regeringen är: När tänker man slopa ungdomsrabatten för vuxna män och kvinnor mellan 18 och 20 år som begår brott?

Anf. 76 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Jag tror att mordet på mamman i Malmö sände chockvågor genom många av oss, inklusive mig själv, som tyckte att detta var något vi inte hade sett tidigare – hur man helt kallblodigt kan gå fram och skjuta en mamma i huvudet medan hon bär på sitt barn. Jag tror att vi alla blev tagna av denna råa handling.

Detta var också skälet till att vi bjöd in de andra partierna för att se om det finns några ytterligare åtgärder som nu måste vidtas för att stävja och bryta våldsutvecklingen. Här ligger många förslag på bordet; vi har redan talat om en del av dem i dag. Ett av dem gäller straffreduktionen för unga.

Men jag vill också säga att vi om vi ska lyckas med detta också måste förstärka de förebyggande insatserna – socialtjänst och skola – i de områden som berörs. Det måste finnas en balans mellan åtgärderna.

Anf. 77 ARIN KARAPET (M):

Fru talman! Justitieminister Morgan Johansson har själv sagt att han varit beredd att lägga fram ett lagförslag om en slopad ungdomsrabatt. Men vi vet att det också finns ett till parti i Regeringskansliet, nämligen Miljöpartiet. Nu försöker man stoppa ned detta i en utredning. Vi har inte tid för samtal. Sociala insatser behövs, men de ungdomar som nu skjuter ihjäl varandra hade behövt sociala insatser för tio år sedan. Först måste vi plocka bort dem från gatan, bura in dem, och sedan kan vi börja prata om sociala insatser. När tänker regeringen ta bort ungdomsrabatten?

Anf. 78 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Man måste göra båda delarna samtidigt. Det första Moderaterna gjorde när ni fick chansen att styra lite var att plocka bort pengar avsatta för sociala insatser och skola i utsatta områden. Det var fel väg att gå, tycker jag. Vi måste se till att säkra dessa resurser för framtiden.

Det är inte så att vi ska tillsätta några nya utredningar om straffreduktionen. Det finns redan en utredning färdig, beställd av mig. Den jobbar vi

med, och den ligger också på bordet när vi nu förhandlar om detta. Vi får återkomma med resultatet.

Ett veto mot en ökad svensk EU-avgift

Anf. 79 LUDVIG ASPLING (SD):

Fru talman! Under den innevarande budgetperioden är Sverige den största per capita-bidragsgivaren till en EU-budget som präglas av avsaknad av tydliga målsättningar, bristfällig uppföljning, storskaligt slöseri, massiva bedrägerier och korruption.

Under valet till Europaparlamentet upprepade Socialdemokraternas kandidater som ett mantra att den svenska avgiften inte ska öka. Statsrådet Magdalena Andersson har kallat det liggande förslaget orimligt, och statsministern har gång på gång upprepat en liknande ståndpunkt i riksdagens EU-nämnd.

Jag vill därför fråga statsrådet Hans Dahlgren om hans regering planerar att stå fast vid sitt ord om att värna de svenska statsfinanserna och lägga in sitt veto mot ett förslag som innebär att Sverige ska betala hela 54 miljarder kronor, det vill säga nästan lika mycket som hela försvarsbudgeten, per år i EU-avgift.

Anf. 80 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Tack, Ludvig Aspling, för frågan! Jag kan verkligen bekräfta att den svenska regeringen är fullt inriktad på att fortsätta arbeta för de principer som vi har lagt fram tillsammans med en majoritet i Sveriges riksdag: att vi ska hålla nere den svenska EU-avgiften och den totala volymen på EU-budgeten samt att de pengar som finns i budgeten ska gå till moderna ändamål, som klimatfrämjande, migration och säkerhet, och inte till gammaldags politik för jordbruksstöd och strukturfonder, som inte behövs i samma utsträckning som tidigare.

Det är frestande att diskutera när man ska lägga in sitt veto och inte. Jag tror inte att det är här i Sveriges riksdag inför hela allmänheten som man ska tala om exakt vilken förhandlingsstrategi man ska ha. Jag kan dock säga att om det blir ett förslag som ligger helt i linje med det som kommissionen har lagt fram kommer Sveriges statsminister inte att acceptera det.

Anf. 81 LUDVIG ASPLING (SD):

Fru talman! Tack så mycket för svaret! Jag vill påminna om vad som utspelade sig förra gången man förhandlade om detta. Danmark hotade offentligt med veto under förhandlingen om den här långtidsbudgeten. Då erhöll de också en separat rabatt på 1,3 miljarder kronor. Det är med andra ord uppenbart att det lönar sig att inta en resolut och fast förhandlingsposition.

Vilken lärdom tycker Hans Dahlgren att Sverige kan dra av historien i just det fallet?

Anf. 82 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Det är självklart att vi ska ha en resolut och fast position. Det tror jag att de som vi har talat med bland våra partner i unionen har uppfattat. Vi har en mycket fast och resolut position.

Vi kommer att ha ett svårt arbete framför oss när vi ska förhandla med de andra 26 om hur dessa pengar ska fördelas och hur stora intäkter unionen ska ha. Men vi har några bra likasinnade som vi ska jobba ihop med; Danmark hör till dem. Vi ska tillsammans fundera på en bra taktik.

Genomförandet av EU:s upphovsrättsdirektiv

Anf. 83 PER-ARNE HÅKANSSON (S):

Fru talman! Min fråga går till justitieminister Morgan Johansson. Jag vill lyfta fram detta med en fri och oberoende press, som ju är en förutsättning för en levande demokrati. Det förutsätter också en respekt för upphovsrätten och ett gemensamt ansvarstagande när det gäller detta för aktörerna inom medierna. Gemensamma spelregler och en mångfald av aktörer är viktiga ingredienser i detta.

Med EU:s nyligen antagna upphovsrättsdirektiv kan, som jag ser det, möjligheterna öka för att skapa en mediesituation som utgår från de förutsättningar som råder i dag, med digitalisering, snabb och direkt nyhetsförmedling, och som främjar just det som jag nämnde här. Det stärker tilliten och motverkar förhoppningsvis också fake news och förebygger kanske också hot och kränkningar.

Justitieministern har varit synnerligen aktiv i de här frågorna tidigare, inte minst i dialogen mellan globala aktörer, vilken han har försökt främja. Jag vill därför fråga justitieministern vilka initiativ har tar för att stärka detta arbete i Sverige.

Anf. 84 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Frågeställningen rör upphovsrätten och hur vi ska implementera det direktiv som EU nu har antagit. Som frågeställaren säger är det enormt viktigt för kulturarbetare, musiker, författare och för mediebranschen som sådan att man har ett skydd för sin upphovsrätt, så att andra inte åker snålskjuts på ens arbete.

När nu direktivet är antaget innebär det att det ska implementeras i svensk rätt. Det har varit ganska omstritt, som ni ju vet, inte minst med diskussion här i riksdagen, men nu är det antaget, och då ska alla länder leva upp till det. Vi kommer därför under de kommande åren, under den tid vi implementerar detta, att ha en utbyggd dialog med de aktörer som finns i Sverige på det här området. Vi har bjudit in över hundra aktörer till ett stort antal möten för att informera om hur detta ska implementeras och hur man ska säkerställa att det fungerar på ett bra sätt framöver.

Anf. 85 PER-ARNE HÅKANSSON (S):

Fru talman! Det som justitieministern beskriver är en viktig ingång. Det gäller att skapa en bred uppslutning kring detta och en stark folklig förankring. Det finns många aktörer i sammanhanget som framhåller detta med att upphovsrätten i ett historiskt perspektiv är mer hotad nu än på

länge. Är det en uppfattning som justitieministern kan ställa upp på? Hur ser ni på arbetet med folklig förankring i detta?

Anf. 86 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Det är klart att upphovsrätten utmanas av den nya tekniken. Det har blivit så mycket lättare att sprida andras texter, andras musik och andras filmer än vad som var fallet tidigare. Samtidigt är jag som gammal journalist väl medveten om hur viktigt det är att de som skapar något också kan få betalt för det de gör. Därför har vi en dialog, bland annat med Youtube, Facebook och andra stora aktörer på nätet för att se till att de också kan leva upp till detta.

Antagningskraven till lärarutbildningen

Anf. 87 MARIA STOCKHAUS (M):

Fru talman! Min fråga går till Matilda Ernkrans.

En av statens viktigaste uppgifter i skolsystemet är att se till att det finns behöriga lärare i våra klassrum och att det utbildas tillräckligt många. Vi har ju stor lärarbrist; det är bekant. UKÄ kom nyligen med en rapport som visar att 24 procent av dem som började höstterminen 2016 har slutat. Bland ämneslärarstudenterna är det bara 47 procent som är kvar vid slutet av tredje terminen. Med så stora avhopp blir det svårt att minska lärarbristen ute i klassrummen.

En stor anledning till avhoppet är att de som kommer in har väldigt låga betyg. Det beror på att man har ökat antalet platser, så att intagningspoängen har sjunkit. De har alltså inte tillräckliga förkunskaper för att klara av studierna.

En rimlig slutsats av detta borde vara att höja antagningskraven till lärarutbildningen. Jag undrar när vi får se ett sådant förslag från regeringen.

Anf. 88 Statsrådet MATILDA ERNKRANS (S):

Fru talman! Jag kan börja med att konstatera att vi behöver ha fler duktiga lärare ute i våra klassrum. Att vi har en välfungerande lärarutbildning är grunden till det. Jag kan också konstatera att vi har utbildat för få lärare under alltför många år, inte minst under de år då Maria Stockhaus parti satt vid regeringsmakten. Sedan vi fick en S-ledd regering har vi stadigt utökat antalet lärarutbildningsplatser på våra universitet och högskolor.

Den bild som Maria Stockhaus här lägger fram är inte helt sann – att anledningen till att studenterna inte fullföljer lärarutbildningen skulle vara att studenterna på lärarutbildningen inte är riktigt duktiga. Det är de, och lärarutbildningen är den största utbildning vi har.

Men självklart måste fler klara lärarutbildningen, och därför har vi också satt igång ett arbete med att reformera lärarutbildningarna. Vi kommer att återkomma till kammaren om detta.

Anf. 89 BORIANA ÅBERG (M):

Fru talman! I Sverige finns ett växande skuggsamhälle där gömda försörjer sig på brott och svartarbete. År 2016 gjorde den dåvarande inrikesministern Ygeman ett uppmärksammat utspel om att 80 000 asylsökande med avslagsbeslut skulle utvisas de närmaste åren. Nu har det gått tre år, och jag vill fråga inrikesminister Damberg hur många av dessa 80 000 utvisningar som har verkställts.

Anf. 90 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Jag svarar på frågan eftersom jag också är migrationsminister och har den aktuella sifferställningen klar för mig. Jag följer de här siffrorna väldigt noga.

De senaste fem åren är det över 70 000 före detta asylsökande som har lämnat Sverige, ungefär en fjärdedel med tvång och ungefär tre fjärdedelar frivilligt.

Vi har faktiskt haft en ganska hög takt i återvändandet de senaste åren, och vi kommer att förstärka det när vi nu har fått nya verktyg på plats med särskilda arbetsplatsinspektioner. Om man misstänker att det finns illegal arbetskraft, alltså folk som inte har rätt att vara här men som ändå är kvar och jobbar, har polisen sedan ett år tillbaka utökade möjligheter att gå in och göra den typen av kontroller. Detta görs nu i ökad omfattning. Det innebär också att man hittar allt fler. Bara häromdagen var det för övrigt ett särskilt flygplan med 50 personer som avvisades tillbaka till Afghanistan. Avvisningarna fungerar.

Sveriges prioriteringar i EU:s budgetförhandlingar

Anf. 91 SARA HEIKKINEN BREITHOLTZ (S):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Hans Dahlgren.

Arbetet med EU:s långtidsbudget 2021–2027 är i full gång. Målet, utifrån den information jag har fått, är att den ska vara godkänd före årsskiftet. Jag skulle därför vilja be EU-minister Hans Dahlgren att berätta mer om Sveriges prioriteringar i förhandlingarna, och då inte minst gällande den gemensamma jordbrukspolitiken och EU:s regionala politik men framför allt om Sveriges hållning till det förslag som finns om att koppla ihop efterlevnaden av rättsstatens principer och pengaflöden i arbetet med nästa långtidsbudget.

Anf. 92 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Tack, ledamoten, för frågan! Jag skulle kunna tala länge om prioriteringarna i budgetarbetet, men det hinner jag inte på den här knappa minuten. Men det är frågor om jobb och tillväxt som ligger högt upp på listan, förstås. Det handlar om klimatförändringarna, om säkerhet för medborgarna i Europa och om att klara en gemensam migrationspolitik.

Själva budgeten ska också användas till ändamål som skapar ett europeiskt mervärde. Vi tror att de stora kolosser som vi har lagt så mycket

pengar på i det förflutna – jordbrukspolitik, regionalpolitik och struktur-fonder – kan ha lite mindre.

När det gäller sambandet mellan vad man får från EU-budgeten och hur man respekterar rättsstatens principer kan jag nämna att det nu finns ett förslag, ett fint förslag från kommissionen, om att det ska införas en förordning som säger att man inte ska få lika mycket pengar från fonderna om man inte lever upp till rättsstatens principer. Vi stöder det förslaget fullt ut, och jag hörde bara häromdagen från det finska ordförandeskapet att de är på god väg att få fram ett bra förslag om detta.

Regelförenklingar för företag

Anf. 93 DAVID JOSEFSSON (M):

Fru talman! Detta är en fråga av allmänpolitisk karaktär.

Det finns i dag ca 1,2 miljoner företag i Sverige. Flertalet av dessa, drygt 96 procent, är småföretag med färre än tio anställda. Pratar man med egenföretagare nämner de nästan alltid byråkrati och regelkrångel som hinder för fortsatt expansion.

Det här är också frågor som regeringen påstår sig prioritera. Redan punkt 3 i januariöverenskommelsen har rubriken Bättre villkor för företagande och entreprenörer. Men i regeringsförklaringen i tisdags sa statsministern endast att kravet på aktiekapital sänks när han nämnde regelförenklingar för företag.

Att sänka kravet på aktiekapital är ett bra och välkommet steg, men min fråga är: Vilka regelförenklingar för befintliga företag avser regeringen att genomföra under hösten?

Anf. 94 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Fru talman! En del av regeringsförklaringen handlade om detta: om växande företag och att det faktiskt skapar mycket jobb i Sverige. Jag vet att min kollega i regeringen, näringsministern, har bestämt att han ska åka på en förenklingsresa runt om i Sverige och samla in ytterligare idéer om regler och byråkrati som kan tas bort för att underlätta företagande.

Det finns också andra förslag i januariöverenskommelsen som har stor betydelse, inte minst om skattesänkningar för de företag som anställer ny-anlända eller människor som har varit långt ifrån arbetsmarknaden. Det innebär en avlastning för de företagen. Det finns alltså en lång rad reformer, som vi nu har enats om att vi ska driva vidare, som gör livet enklare för små och medelstora företag.

Åtgärder mot otrygghet i Malmö

Anf. 95 NORIA MANOUCHI (M):

Fru talman! Nu är det tydligare än någonsin för hela Sverige, men framför allt för Malmöborna, att ett socialdemokratiskt styre inte är en garant för trygghet utan snarare en garant för kriminellas möjlighet att frodas.

Fru talman! En kvinna bärandes på sitt barn har avrättats i staden jag är född och uppvuxen i och som jag bor i. Inrikesminister Mikael Damberg besökte Malmö efter avrättningen. Hans budskap var: Vi behöver mer teknisk utrustning.

Samtidigt finns det områden i Malmö där 65 procent är otrygga. Det är dubbelt så stor risk att bli skjuten i Malmö som i Stockholm. Helt ärligt är Malmöborna rädda.

Som Malmöbo och moderat riksdagsledamot måste jag därför fråga: Är detta den socialdemokratiska ministerns enda svar på det totala trygghetshaveriet som drabbar oss Malmöbor?

Anf. 96 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Fru talman! Jag var nere i Malmö för sjunde gången sedan jag blev inrikesminister. Mitt budskap efter detta fruktansvärda dåd var att Malmö inte står ensamt. Behöver Malmö extraresurser från regionen och från nationell nivå för att utreda och komma till rätta med dessa brott ska de ha det stödet. Det besked jag fick från polisen i Malmö var att de fick det stödet, att de fick extra stöd och hjälp för att jobba med den här situationen.

Jag besökte också kommunstyrelsen. Jag träffade alla partier i kommunstyrelsen i Malmö för att diskutera hur vi tillsammans i Sverige ska komma till rätta med problemen med gängkriminalitet och våld. Jag mötte en väldig uppskattning över engagemanget i att jobba tillsammans.

Det har skett en dramatisk ökning av antalet skjutningar i Stockholm. Jag som inrikesminister skulle aldrig drömma om att åka till Stockholm och säga att det har med det politiska styret i Stockholm att göra. På samma sätt tycker jag att man ska avstå från det när det gäller Malmö. Malmö har just nu en utveckling där skjutningarna minskar över tid. Det har inte med politisk färg att göra. Jag tror att det har att göra med samarbete mellan kommun, polis och olika myndigheter.

Rymdstrategin och klimatutmaningen

Anf. 97 LINUS SKÖLD (S):

Fru talman! Jag är norrbottning, som höres. I Norrbotten finns rymdhuvudstaden Kiruna, där IRF, Esrange och rymdcampus utgör ett rymdkluster. Min fråga går till rymdministern, statsrådet Matilda Ernkrans.

Sverige är ett litet land och en stor rymdnation. Förra riksmötet antog vi en rymdstrategi som pekade ut riktningen för vår nations prioriteringar i rymdverksamheten. Största möjliga samhällsnytta var ett nyckelbegrepp. Ett samhällsproblem som rymdverksamheten kan hjälpa till att lösa är klimatutmaningen. Jag skulle vilja fråga statsrådet: Hur ser det arbetet ut framöver?

Anf. 98 Statsrådet MATILDA ERNKRANS (S):

Fru talman! Tack för frågan från ledamoten! Det är faktiskt så att rymdverksamheten, inte minst den viktiga rymdbasen Esrange som finns i Kiruna, inte bara är viktig för Kiruna, Norrbotten och Sverige utan också för världen.

Är det någonting som vi har nytta av när det gäller våra investeringar i rymden handlar det just om att hantera miljö och klimat. Vi behöver de investeringarna och den utrustning som vi sätter upp i rymden för att kunna övervaka och se översvämningar, skogsbränder, torka och isar som smälter

men också för att kunna ta oss vidare till ett mer hållbart samhälle. Vi behöver satelliterna för att klara ut detta med självkörande bilar och för att kunna transportera oss bättre och så vidare.

Det här är verkligen viktiga frågor där vi på allvar kan känna att det vi investerar i rymden har vi nytta av i våra liv på jorden.

Tidsplan för insatser mot grov brottslighet

Anf. 99 MAGDALENA SCHRÖDER (M):

Fru talman! Min fråga riktar sig till justitieminister Morgan Johansson.

Tre misshandlade och hotade pojke. Två greps för brutalt knivmord. Polisen söker vittnen till skottlossning. Tortyrmisshandel. 23-åring åtalad för mordförsök. Man knivránades i sin lägenhet.

Det här är några av rubrikerna i min lokaltidning Mitt i Järfälla. Tittar man i en annan tidning är rubrikerna annorlunda men inte bättre. När regeringen tagit sommarledigt har Sveriges stora problem inte gjort det. Den grova brottsligheten eskalerar. Människor avrättas på öppen gata. Och människor tvingas acceptera att polisen inte har resurser att utreda så kallade vardagsbrott.

Morgan Johansson talar gärna om de förslag som ligger på bordet. Men hur ser tidsplanen ut för alla de förslag som redan röstats igenom av en majoritet här i kammaren? Förslaget om anonyma vittnen är ett av dem.

Anf. 100 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Just nu pågår de förhandlingarna. Förslaget om anonyma vittnen är ett förslag som ligger på bordet tillsammans med mycket annat, till exempel förslag om skärpta straff för övergrepp i rättssak. Det handlar också om att se till att man kan gå in med ökade resurser och stöd till socialtjänst och skola i utsatta områden och om en balans när det gäller förebyggande insatser och brottsbekämpande insatser.

Men vi kan från regeringens sida trots allt konstatera att vi under dessa fem år har gjort mer, skulle jag vilja påstå, än någon annan regering för att förstärka brottsbekämpningen. Det är ett stort antal straffskärpningar. Jag tror närmare bestämt att det är ett trettiotal. Det är den största ökningen av polisens resurser någonsin. Det är två nya polisutbildningar, en i Borås och en i Malmö. Vi utbildar nu tre gånger så många poliser som Moderaterna gjorde etcetera, etcetera, etcetera.

Alldeles nyligen redovisade vi nya anslag till kriminalvården och domstolarna för att se till att hela rättsväsendet stärks.

Vi kommer att fortsätta med detta. Jag hoppas att vi kan göra det i så bred enighet som möjligt.

Regeringens syn på EU:s framtida försvars- och säkerhetspolitik

Anf. 101 PÅL JONSON (M):

Fru talman! Jag vill rikta min fråga till Europaminister Hans Dahlgren.

Utvecklingen av EU:s säkerhets- och försvarspolitik har gått väldigt snabbt under de senaste åren. Det är viktigt eftersom EU måste ta ett större

ansvar för Europas säkerhet, inte minst i ljuset av det försämrade omvärldsläge som vi nu upplever. Som ett led i detta ska det nu skapas ett nytt generaldirektorat för försvarsindustrifrågor. Kommissionens nya ordförande har också sagt att EU ska utvecklas till en säkerhets- och försvarsunion.

Vi moderater välkomnar detta under förutsättning att det inte duplicerar den verksamhet som finns inom Nato. Men jag vet att detta är mycket mer kontroversiellt inom socialdemokratien, som hänger fast vid den militära alliansfriheten. Jag vill därför fråga Hans Dahlgren: Kommer regeringen nu att försöka stoppa utvecklingen av en säkerhets- och försvarsunion inom EU? Hur skulle det påverka Sveriges inflytande på detta område? Och hur ser man på det nya direktoratet för försvarsindustrifrågor?

Anf. 102 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru talman! Tack, Pål Jonson, för frågan! Detta är ett viktigt och spännande arbetsområde också för framtiden.

Sverige är militärt alliansfritt. Det är ingenting som vi hänger fast vid, utan vi tycker att det är en bra hållning som har tjänat och tjänar Sverige väl. Det är också till gagn för stabilitet och säkerhet i hela vår del av Europa.

Hur vi ska vara engagerade i det säkerhetspolitiska samarbetet framöver inom Europeiska unionen får vi se när dessa planer utkristalliserar sig. Vi är positivt engagerade i att främja säkerhet, både yttre och inre säkerhet, för Europeiska unionen. Och vi är angelägna om att det sker på ett mellanstatligt sätt. Kan vi få det garanterat är vi positivt engagerade också för framtiden.

Stärkandet av kriminalvården

Anf. 103 GUSTAF LANTZ (S):

Fru talman! Vissa saker är faktiskt bättre i verkligheten än på film, till exempel kriminalvården. I Hollywoodfilmernas värld är fängelseanställda ofta dumma, elaka och korrupta.

Svensk kriminalvård är motsatsen till allt detta. Jag har själv jobbat inom kriminalvården, och nu som politiker möter jag dem som nu är anställda. Få gånger har jag mött så professionell och engagerad personal. Rymningarna har blivit färre över tid. Man förebygger metodiskt våldsamma situationer, man utvärderar sina egna program och man behåller endast dem som visar att de intagna kommer bättre ut.

Men på senare tid har jag också mött en oro hos de anställda när det gäller hur de ska klara sitt uppdrag i framtiden. Det är nu ett stort tryck på kriminalvården med mycket hög beläggning.

Min fråga till justitieminister Morgan Johansson blir därför: Hur arbetar regeringen för att stärka kriminalvården?

Anf. 104 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Det korta svaret på den frågan är att vi nu genomför historiskt stora satsningar på kriminalvården. I valrörelsen åkte jag runt och sa att om vi vinner valet kommer vi att se till att inte bara polisen får ökade

resurser utan att också domstolarna, kriminalvården, Rättsmedicinalverket och resten av rättsväsendet nu också följer med i den stora expansion som behöver komma till med tanke på att just brottsbekämpningen kommit i gång. Det är därför som beläggningen i kriminalvården nu ökar, både på häktena och på anstaltssidan.

Häromdagen kunde vi redovisa att vi lägger in ytterligare 200 miljoner kronor för innevarande år till kriminalvården, utöver de 300 miljoner kronor som vi lade in i våras. Det innebär av vi bara för detta år förstärker kriminalvården med över en halv miljard kronor. Nästa år kommer det ytterligare medel. Vi ser nu att vi kommer att kunna sätta i gång en lång rad av de investeringar som vi har väntat med och som nu finns med i planen, och det är fantastiskt.

Ratificering av fiskeavtal

Anf. 105 MARGARETA CEDERFELT (M):

Fru talman! Jag riktar min fråga till Mikael Damberg.

Jag vill börja med att säga att min fråga handlar om havet, om fisket och om arbetsmiljön på havet.

Sverige är sedan 1959 medlem i FN-organet International Maritime Organization, IMO. Sverige är ett av 172 medlemsländer. Sverige ingår också i dess council, eller råd, och har därmed en ledande funktion. En viktig fråga för rådet handlar om just det som jag nämnde. Men det finns också något som heter Cape Town Agreement, som Sverige ännu inte har ratificerat. År 2022 kommer denna överenskommelse att träda i kraft.

Jag undrar vad som är regeringens uppfattning i fråga om detta. Kommer regeringen att ratificera? Arbetet med ratificering har nämligen pågått länge.

Anf. 106 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Fru talman! Två gånger under en frågestund kan jag inte ge det exakta svaret. Men jag lovar att ta med frågan till ansvarig minister.

Dock vill jag säga att jag hade förväntat mig en annan fråga om fiskeri just nu eftersom vi har EU-ministern på plats. En av de stora och allvarliga frågorna när det gäller brexit berör också fisket. Skulle vi få en hård brexit blir det väldigt många frågor som förblir obesvarade och som sänder en mycket stor oro inte minst till de fiskare som finns i Sverige.

Jag tar med mig frågan. Jag har inte något svar på den. Men jag antar att frågan bereds.

Följderna av förbudet mot handel med hyreskontrakt

Anf. 107 JOAKIM JÄRREBRING (S):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Morgan Johansson. Varje dag går massor av människor till sitt arbete. Det är framgångsrika företag och strävsamma människors arbete som skapar ökat välstånd och utgör själva grunden för det svenska välfärdssamhället.

Men en flexibel och produktiv arbetsmarknad förutsätter en fungerande bostadsmarknad. På detta område har hyresrätten en särställning som smörjmedel för en stor rörlighet på arbetsmarknaden. Men i dag är

det många människor som kommer i kläm och som kanske tvingas tacka nej till jobb eller studieplatser för att tillgången på hyresrätter är begränsad, inte minst på grund av olaglig handel med hyreskontrakt. Detta har regeringen uppmärksammat, och i våras fattade riksdagen beslut om åtgärder mot handel med hyreskontrakt med lagändringar som träder i kraft den 1 oktober i år.

Vilka konsekvenser förväntar sig ministern att den nya lagen kommer att få?

Anf. 108 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Jag besökte polisen i Uppsala häromveckan. Då gjordes en föredragning där någon sa att det den 1 oktober kommer en ny lag om svarthandel. Jag sa att jag vet det, eftersom det är jag som har lämnat förslaget till riksdagen. Det tyckte man var jättebra. Och jag sa att vi ibland har våra ljusa stunder. Men att justitieministern också har hand om en del av hyresfrågorna är inte känt för alla.

Det är nämligen så att från och med den 1 oktober är handel med svartkontrakt och otillåten andrahandsuthyrning kriminaliserat. Det innebär att vi på detta sätt ger polisen ett nytt verktyg för att kunna rycka undan mattan för en del av de kriminella gäng som i dag kan tjäna mycket stora pengar på just detta. Vi kommer alltså åt den organiserade brottsligheten. Utöver polisiära insatser, utöver straffrätt, utöver kamerabevakning måste vi också gå på pengarna och strypa de kriminella gängens finansieringsmöjligheter. Denna nya lag som träder i kraft den 1 oktober hjälper till i detta arbete.

Frågestunden var härmed avslutad.

§ 11 Bordläggning

Följande dokument anmälades och bordlades:

EU-dokument

COM(2019) 396 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2019/501 och förordning (EU) 2019/502 vad gäller deras tillämpningsperioder

COM(2019) 397 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 1309/2013 om Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (2014–2020)

COM(2019) 399 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (eg) nr 2012/2002 i syfte att tillhandahålla ekonomiskt bistånd till medlemsstaterna för att minska den allvarliga ekonomiska bördan som uppstår till följd av förenade kungarikets utträde ur unionen utan avtal

COM(2019) 411 Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ytterligare makroekonomiskt stöd till Hashemitiska konungariket Jordanien

Prot. 2019/20:3

12 september

Frågestund

§ 12 Anmälan om interpellation

Följande interpellation hade framställts:

den 10 september

2018/19:319 Statens stöd till trossamfund

av *Christer Nylander* (L)

till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

§ 13 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 10 september

2018/19:959 Suicidprevention

av *Fredrik Lindahl* (SD)

till socialminister Lena Hallengren (S)

2018/19:960 Dubbla tull- och momsavgifter

av *Boriana Åberg* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

den 11 september

2019/20:1 Unrwas uppvigling i de palestinska skolböckerna

av *Björn Söder* (SD)

till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2019/20:2 Stöd till Hongkongs demokratiörelse

av *Ludvig Aspling* (SD)

till utrikesminister Ann Linde (S)

2019/20:3 Dubbelbeskattningsavtal med Hongkong

av *Joar Forssell* (L)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2019/20:4 Rättvisa transportförhållanden i hela landet

av *Elisabeth Björnsdotter Rahm* (M)

till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

§ 14 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 11 september

2018/19:891 Utredning av medicinska åldersbedömningar

av *Christina Höj Larsen* (V)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2018/19:917 3R-centret

av *Betty Malmberg* (M)
till statsrådet Jennie Nilsson (S)

2018/19:925 Otrygghet som breder ut sig

av *Betty Malmberg* (M)
till statsrådet Mikael Damberg (S)

**2018/19:918 Utrikesministerns uttalande i samband med högnivå-
besök från Iran**

av *Magdalena Schröder* (M)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2018/19:919 Brasiliens regnskogar

av *Elin Segerlind* (V)
till miljö- och klimatminister Isabella Lövin (MP)

2018/19:923 Vilsledande marknadsföring av livsmedel

av *Markus Wiechel* (SD)
till statsrådet Jennie Nilsson (S)

2018/19:924 Elskottrar och ordningslagen

av *Jens Holm* (V)
till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2018/19:922 Privatkopieringsersättningen

av *Mattias Bäckström Johansson* (SD)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2018/19:939 Landshövding i Värmland

av *Marléne Lund Kopparklint* (M)
till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)

2018/19:933 Beskattning av husbilar

av *Jan Ericson* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2018/19:935 Transportstyrelsens besked om husbilar

av *Thomas Morell* (SD)
till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

**2018/19:940 Transportstyrelsens motstridiga besked om skatten på
husbilar**

av *Boriana Åberg* (M)
till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2018/19:941 Skatten på husbilar

av *Boriana Åberg* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2018/19:943 Möjligheten att sätta upp bevakningskameror

av *Boriana Åberg* (M)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2018/19:942 Bredband

av *Lars Mejern Larsson* (S)
till statsrådet Anders Ygeman (S)

2018/19:934 Minskat antal remissinstanser

av *Sten Bergheden* (M)
till statsrådet Mikael Damberg (S)

2018/19:947 Remisshanteringen av vapendirektivet

av *Daniel Bäckström* (C)
till statsrådet Mikael Damberg (S)

2018/19:946 Breddad skattereduktion till de som bor i lägenhet

av *Jens Holm* (V)
till statsrådet Anders Ygeman (S)

2018/19:948 Turkiets skyldigheter gentemot EU

av *Kadir Kasirga* (S)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2018/19:945 Polisens kontroller av färdskrivare

av *Thomas Morell* (SD)
till statsrådet Mikael Damberg (S)

2018/19:951 Smarta färdskrivare

av *Jens Holm* (V)
till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2018/19:949 Skatt på lätta lastbilar

av *Thomas Morell* (SD)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2018/19:950 Hjulstabron

av *Åsa Coenraads* (M)
till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2018/19:952 Specialister i äldrepsykiatri rätt att tillämpa LPT

av *Barbro Westerholm* (L)
till socialminister Lena Hallengren (S)

2018/19:955 Samhällsorientering för asylsökande och nyanlända

av *Maria Malmer Stenergård* (M)
till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2018/19:954 Samhällsekonomiska lönsamhetsbedömningar vid nätinvesteringar

av *Mikael Larsson* (C)
till statsrådet Anders Ygeman (S)

2018/19:956 Utbildning av it-forensiker

av *Hans Hoff* (S)
till statsrådet Matilda Ernkrans (S)

den 12 september

2018/19:927 Servicenivån inom lantmäteriområdet

av *Lars Beckman* (M)
till statsrådet Per Bolund (MP)

2018/19:928 Hälsobistånd

av *Anders Österberg* (S)
till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2018/19:929 Ökade arbetsplatsrelaterade olyckor bland elektriker

av *Saila Quicklund* (M)
till statsrådet Anders Ygeman (S)

§ 15 Kammaren åtskildes kl. 15.16.

Prot. 2019/20:3
12 september

Sammanträdet leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

ANNA ASPEGREN

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Anmälan om förändringar i regeringens sammansättning	1
§ 2 Avsägelse	2
§ 3 Anmälan om ändrad partibeteckning	2
§ 4 Anmälan om fördröjt svar på interpellation	2
§ 5 Anmälan om faktapromemorior	3
§ 6 Ärenden för hänvisning till utskott	3
§ 7 Svar på interpellation 2018/19:277 om Sveriges utvisningspolitik	3
Anf. 1 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	3
Anf. 2 LOUISE MEIJER (M)	4
Anf. 3 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	5
Anf. 4 LOUISE MEIJER (M)	6
Anf. 5 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	7
Anf. 6 LOUISE MEIJER (M)	7
Anf. 7 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	8
§ 8 Svar på interpellation 2018/19:281 om butiksstölder	8
Anf. 8 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	8
Anf. 9 DAVID JOSEFSSON (M)	9
Anf. 10 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	10
Anf. 11 DAVID JOSEFSSON (M)	11
Anf. 12 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	12
Anf. 13 DAVID JOSEFSSON (M)	13
Anf. 14 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	13
§ 9 Svar på interpellation 2018/19:310 om lägre kapitalkrav för privata aktiebolag	13
Anf. 15 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	13
Anf. 16 TONY HADDOU (V).....	15
Anf. 17 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	15
Anf. 18 TONY HADDOU (V).....	16
Anf. 19 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	17
Anf. 20 TONY HADDOU (V).....	17
Anf. 21 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	18
Ajournering	19
Återupptaget sammanträde	19
§ 10 Frågestund	19

Anf. 22 FÖRSTE VICE TALMANNEN.....	19	Prot. 2019/20:3
<i>Anonyma vittnen</i>	19	12 september
Anf. 23 JOHAN FORSSELL (M)	19	-----
Anf. 24 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	19	
Anf. 25 JOHAN FORSSELL (M)	20	
Anf. 26 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	20	
<i>Utredning om stärkt vittnesskydd</i>	20	
Anf. 27 ADAM MARTTINEN (SD).....	20	
Anf. 28 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	21	
Anf. 29 ADAM MARTTINEN (SD).....	21	
Anf. 30 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	21	
<i>Effekterna av brexit för svenska företag</i>	21	
Anf. 31 ANNIKA QARLSSON (C).....	21	
Anf. 32 Statsrådet HANS DAHLGREN (S).....	22	
Anf. 33 ANNIKA QARLSSON (C).....	22	
Anf. 34 Statsrådet HANS DAHLGREN (S).....	22	
<i>Inställda lärarutbildningar</i>	22	
Anf. 35 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	22	
Anf. 36 Statsrådet MATILDA ERNKRANS (S).....	23	
Anf. 37 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	23	
Anf. 38 Statsrådet MATILDA ERNKRANS (S).....	23	
<i>Assistansersättningen</i>	23	
Anf. 39 PIA STEENSLAND (KD)	23	
Anf. 40 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	24	
Anf. 41 PIA STEENSLAND (KD)	24	
Anf. 42 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	24	
<i>Hongkong och Sveriges agerande i EU</i>	24	
Anf. 43 JOAR FORSSELL (L)	24	
Anf. 44 Statsrådet HANS DAHLGREN (S).....	25	
Anf. 45 JOAR FORSSELL (L)	25	
Anf. 46 Statsrådet HANS DAHLGREN (S).....	25	
<i>Beredskapen för en avtalslös brexit</i>	26	
Anf. 47 MATHIAS TEGNÉR (S).....	26	
Anf. 48 Statsrådet HANS DAHLGREN (S).....	26	
Anf. 49 MATHIAS TEGNÉR (S).....	26	
Anf. 50 Statsrådet HANS DAHLGREN (S).....	26	
<i>Sveriges åtgärder mot skövlingen av Amazonas</i>	27	
Anf. 51 MARIA GARDFJELL (MP).....	27	
Anf. 52 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	27	
Anf. 53 MARIA GARDFJELL (MP).....	27	
Anf. 54 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	27	
<i>Sexualbrott mot kvinnor</i>	28	
Anf. 55 JOSEFIN MALMQVIST (M).....	28	
Anf. 56 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	28	
Anf. 57 JOSEFIN MALMQVIST (M).....	28	

Anf. 58 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	28
<i>Barn som förs bort till utlandet</i>	29
Anf. 59 SARA SEPPÄLÄ (SD).....	29
Anf. 60 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	29
Anf. 61 SARA SEPPÄLÄ (SD).....	29
Anf. 62 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	29
<i>Långsiktig brottsbekämpning</i>	30
Anf. 63 JOHAN HEDIN (C).....	30
Anf. 64 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	30
Anf. 65 JOHAN HEDIN (C).....	30
Anf. 66 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	31
<i>Universitetsstatus till Mälardalens högskola</i>	31
Anf. 67 PIA NILSSON (S)	31
Anf. 68 Statsrådet MATILDA ERNKRANS (S)	31
Anf. 69 PIA NILSSON (S)	31
Anf. 70 Statsrådet MATILDA ERNKRANS (S)	32
<i>Jägareförbundet och offentlig upphandling</i>	32
Anf. 71 REBECKA LE MOINE (MP).....	32
Anf. 72 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	32
Anf. 73 REBECKA LE MOINE (MP).....	32
Anf. 74 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	32
<i>Slopande av ungdomsrabatten</i>	33
Anf. 75 ARIN KARAPET (M)	33
Anf. 76 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	33
Anf. 77 ARIN KARAPET (M)	33
Anf. 78 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	33
<i>Ett veto mot en ökad svensk EU-avgift</i>	34
Anf. 79 LUDVIG ASPLING (SD).....	34
Anf. 80 Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	34
Anf. 81 LUDVIG ASPLING (SD).....	34
Anf. 82 Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	35
<i>Genomförandet av EU:s upphovsrättsdirektiv</i>	35
Anf. 83 PER-ARNE HÅKANSSON (S).....	35
Anf. 84 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	35
Anf. 85 PER-ARNE HÅKANSSON (S).....	35
Anf. 86 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	36
<i>Antagningskraven till lärarutbildningen</i>	36
Anf. 87 MARIA STOCKHAUS (M)	36
Anf. 88 Statsrådet MATILDA ERNKRANS (S)	36
<i>Utvisning av asylsökande</i>	37
Anf. 89 BORIANA ÅBERG (M).....	37

Anf. 90 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	37
<i>Sveriges prioriteringar i EU:s budgetförhandlingar</i>	37
Anf. 91 SARA HEIKKINEN BREITHOLTZ (S).....	37
Anf. 92 Statsrådet HANS DAHLGREN (S).....	37
<i>Regelförenklningar för företag</i>	38
Anf. 93 DAVID JOSEFSSON (M).....	38
Anf. 94 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	38
<i>Åtgärder mot otrygghet i Malmö</i>	38
Anf. 95 NORIA MANOUCHI (M).....	38
Anf. 96 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	39
<i>Rymdstrategin och klimatutmaningen</i>	39
Anf. 97 LINUS SKÖLD (S).....	39
Anf. 98 Statsrådet MATILDA ERNKRANS (S).....	39
<i>Tidsplan för insatser mot grov brottslighet</i>	40
Anf. 99 MAGDALENA SCHRÖDER (M).....	40
Anf. 100 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	40
<i>Regeringens syn på EU:s framtida försvars- och säkerhetspolitik</i>	40
Anf. 101 PÅL JONSON (M).....	40
Anf. 102 Statsrådet HANS DAHLGREN (S).....	41
<i>Stärkandet av kriminalvården</i>	41
Anf. 103 GUSTAF LANTZ (S).....	41
Anf. 104 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	41
<i>Ratificering av fiskeavtal</i>	42
Anf. 105 MARGARETA CEDERFELT (M).....	42
Anf. 106 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	42
<i>Följderna av förbudet mot handel med hyreskontrakt</i>	42
Anf. 107 JOAKIM JÄRREBRING (S).....	42
Anf. 108 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	43
§ 11 Bordläggning	43
§ 12 Anmälan om interpellation	44
§ 13 Anmälan om frågor för skriftliga svar	44
§ 14 Anmälan om skriftliga svar på frågor	44
§ 15 Kammaren åtskildes kl. 15.16	47